

309131

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 4.

చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ డిసెంబరునెల 19 వ తేది బుధవారము

No. 216

నంపుటము. ౪.

పింగళ నామ సంవత్సర మార్గశిర మాస శుద్ధ పంచమి గి.

సంచిక ౨౧౬

OTTO DILBAHAR REGD

THE

PERFUME OF ORIENTALS

DELIGHTFUL & LASTING

మిక్కిలి మనోహరమగు సువాసన

128

(రిజిస్టరు కాబడినది.) ఆటో దిల్ బహార్. (రిజిస్టరు కాబడినది.)

ఇప్పటికాలపు రుచి కనువగునది, సాటిలేని మనోహరమగు సువాసనగలది. ఆల్కాహోలుగాని, సారాయముగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము చేయబడిన కేవల పుష్పసారము.

నీ తువాలపై కొన్ని బిందువులు చిలుకరించినచో, మనోహరమగు సువాసన నిన్నులవరించును.

ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.

విన్నలైజా (ఆర (హం)	సీసా 1-8 రు	0-8-0
సంధ్యరక్తము నైజా 1-హం	" "	0-12-0
వేసాక నైజా 2 "	" "	1-4-0
వెద్దలైజా 4 " లేక 1/2 హంస్స "	" "	2-0-0

వి. పి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.

పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపావులలోను దొరకును. దీనికి అనేకమగు నకలు నెంట్లు కలవు. కావున, తాము కొనునపుడు సీసాపైన ను, కార్టపైనను ఆటోదిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు. ఈ ఆటో దిల్ బహార్ యొక్క సలక్షణములను పరిశీలనచేయ గోరువా రీ దిగువవారి వ్రాసినచో అణాకిమ్మకుగల సువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

పోల్ ఏజెంట్లు ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండ్ కెమికల్ కో; నెం. 155, జామ్నామసీదు బొంబాయి.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు సిద్ధావధము.

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-8 నెల 0-8-0.

తలనొప్పుల మాన్పును.

పార్శ్వపు నొప్పుల తొర

దోలును. వాయువు

పోట్ల పోగొట్టును.

సువాసనగలిగి యుండును.

ప్రతియింట నుండదగినది.

వనమూలికలచే హిందూ దేశ మందు

తయారుచేయబడు మంచినందు.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనం డిపో. } 109, ప్రెసిడెన్సీ, శాంతాపూర్వ, }
6, రింజు కెట్టి వీధి, మద్రాస్.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిశా నహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసపరిల్లా

అవశిష్టభ్రతు రక్తములను జనించు శాస్త్రములకు కీర్తిమణులంటి మందు. కురుపులను, మచ్చలను, గండములను, గండము, ప్రాంతనొప్పులను అన్ని విధములనలన గలగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన చక్షుశుభ్ర కారిణి

(28)

కనావిధపార్శ్వపరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంకోచము, సహజమైనను మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. కీరమునందలి పాచిరసదోషములను, మలబద్ధకమును కార్తసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరచును. శరీరాశోగ్యమును గలగు చేయును. 18 రోజులవర కుండలకు 4 హంస్సుల బుడ్డిలో అమ్మబడును.

పోస్త్రీటరు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి.

Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144. No. 2. BOMBAY.

విక భాషాలిపి ప్రశంస

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల-విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది తన్నులకంటి అప్పారాయ విరచితము

ఇది శ్రీయత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే

కల 0-4-0 పోస్టేజి అధికము.

క్రాంతిబడినది. కల 0-4-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ఆంధ్ర ప్రతి శాశ్వతార్థమయము, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

‘శాస్త్రోక్త మైన ఎరువు’.

662

రాజధాని రిసాయన ఎరువుశాలా (లిమిటెడ్)

పై విచారణాధికారులు: మొనర్పు ప్యారీ కంపెనీవారు, చెన్న పట్నం,

నరి, చోళ్లు, ప్రత్తి, పొగాకు, చెఱుకు, అరటి మొదలగు మాగాణి. ఖుష్కి, పయిర్లకున్న, దుంప, ఫలవృక్ష ములకున్న, మొక్క తీగనైరాలకున్న ముహూర్తపిరువులు శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేసి విక్రయించుచున్నారు. ఇవి యన్నియు నీటిని ఉపయోగించు భూములకు తగినట్లు తయారుచేయబడుటచేత ఎరువులు కొనదలచిన వారి కాలాకు భూములనుట్టిని రసాయన శోధనశాలలో ఉచితముగా పరిశీలించి అయాభూముల గుణాగుణములను అనుసరించి తయారుచేయుచున్నారు. “శాస్త్రోక్త ఎరువు” అను మాసంతర పత్రికను ఇంగ్లీషు, తెలుగు, అరవం, కన్నడం, మళయాళం మొదలగు భాషలలో నెల నెలకు ప్రచురించి అందులో ఎరువు విషయముగా వ్యాసములు వ్రాసి, ఒక్కొక్క జిల్లాలోని జమీందార్లకును ఉచితముగా పంపించుచున్నారు. పైచెప్పిన పత్రికకున్న, ఇంకా ఎరువు విషయముగా ఇతర అంశములకున్న ఈ క్రింద సుదూరించియుండు వైవిధ్యములను వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

ప్యారీ అండు కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 12, మదరాస్.

Parry & Co., Post Box No. 12, Madras.

కుంకుమ పువ్వు

కుంకుమ పువ్వు

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమ పువ్వు

మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్మును

గమనింపుడు. కరస్పాన్ డెస్కు. మొదలగునవి

ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ.

(53) 21, హమ్మం వీధి, బొంబాయి.

K. B. JOSHI & Co.,

32, Hornby Road Fort,

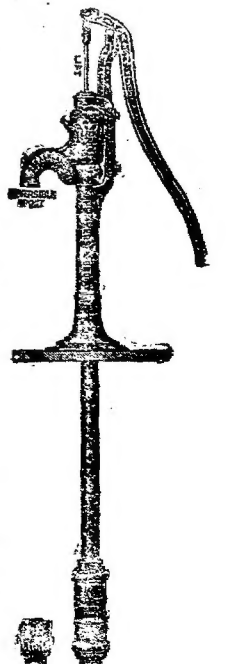
BOMBAY.

LARGEST HAND PUMP

Our 3 inch Pump is the largest available Hand Pump on the Market. Very useful for Shallow Water. Large capacity to suit small irrigation write for particulars and prices (537)

ALSO

Hand Pumps for very deeps wells up to 150 ft; Tank Pumps of new pattern, ready in stock. Write at once for further particulars.

ఆంధ్ర వీర కంఠీరవ అభినవ భీమ సేన విరుదాంకిత ప్రావసరు రామమూర్తిగారి కార్యక్రమము.

(౧)					దినములు
వారము	19.12.17	to	21.12.17	3	"
ఇచ్చాపురము	22.12.17	to	24.12.17	3	"
బరహంపూరు	26.12.17	to	28.12.17	4	"
అనకా	29.12.17	to	31.12.17	3	"
చింతలపాటి	1.1.18	to	3.1.18	3	"
చలిపూరు	4.1.18	to	7.1.18	4	"
పూర్వ	8.1.18	to	11.1.18	4	"

(F88)

వెంటనే కావలెను. (982)

2. తెలియజేయు (Trained) ఉపాధ్యాయులు
1. కంట్రీమెంట్ ద్వారాను గ్రేడ్లు ఉపాధ్యాయులు. దరఖాస్తులు ఈ క్రిందివారికి పంపవలెను.
కొండవల్లి శ్రీరామచంద్రరావు బి. ఎ. బి. ఎల్.,
నెక్రటరీ:— శ్రీ కృష్ణ వెంకటేశ్వరస్వామి
జగన్మోహన్ (కృష్ణ)

నీతాన్వేషణము లేక లుకా దహనము.

అయిదంకముల నాటకము.

ముద్దులొక్క పద్యములు!! క్రాంత్యుగం పోషింపు!!
ఇయ్యది మృదులమైనది ప్రాయశఃపాదము. జనసామాన్యమున కెల్లవలె నుపాధ్యాయులు. ప్రదర్శనావళియునుగ నున్నది. భక్తి సుపూరితమైన చక్కని కథాటకాది వర్ణనలు లతో నిండియుండును. ఒక పర్యాయము చదివినను ప్రకర్షించినను విడువరు. దీనిని గూర్చి నెల్లూరు వాస్తవ్యులును బందరు నోటిలు కాతేజ ప్రాసెనరగు శ్రీయత ముత్తరాజు నుబ్బారావు, ఎం. పి. గా రాసంగిన యభిప్రాయమును చదివిన ఈ నాటకముయొక్క ప్రాశస్త్యము చదువరులకే బోధపడును. రూ. వెల 1-0-0 తపాలకూచి చేరు.
గ్రంథకర్త:— పం. ము. రై. యజ్ఞ నారాయణశాస్త్రి,
(980) భొట్టిపేట, బందరు.

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్కు-షిప్,
మహాంటు రోడ్, మదరాసు.
ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు న్యాసమైన వెలకు దొరుకును. క్యాటలాగు ఉచితము.
డాక్టరు. ఆచంట-లక్ష్మీపతి, బి. పి. ఎం. బి. సి. ఎం.
(948-887) మనజరు.

నీపాదకేతన కన్యకా, చుంబి, కుంబు 1-కి ...	80-0-0
కుంబు పుస్తకము 1-కి ...	2-0-0
గోరొజనము, మంటి ...	7-0-0
రసభస్మము కుంబు 1-కి ...	0-10-0
పచ్చకర్పూరం ...	2-0-0
బాలామృతము ...	0-12-0
తాంబూలమృతము, నునానగా నుండును 50-కి	0-8-0
అదిపచ్చికాన శేక బామ్మ కుంబు 1-కి ...	8-8-0

అమృతసంజీవి లేహ్యము.

ఇది అనుకూలకర్మము, స్వస్థ సింధూరము, రజిత భస్మము, అంబుగ, నిమ్మరీ మొదలగు ద్రవ్యములు, వనమూలికలు, విత్తనములు, శేఘ్ర చేర్చబడి మిగుల శుభవముగలవారలచే సిద్ధపఱచబడి యున్నది. తినుటకు వెంటనే శుభాశుభములను మోక్షమును కలుగజేయును. కాళ్ళు చేతులు, మంటలు, అకేక్కి, పోవరి తగము మొదలగువానిని పోగొట్టి ఆ కఠిన ప్రస్థానమును పడ్యములేదు. బలవంతమైన ఆహారమును తినుటయే పథ్యము. శ్రీలు, పుష్పములు అందఱునా వాడవచ్చును.
నేరు 1-కి వెల 2-0-0. వి. పి. ఖర్చు 0-4-0.
నేరు 2-కి వెల 4-0-0. వి. పి. ఖర్చు ఇ. నా.
భనలక్ష్మి కంపెనీ,
నెం 6, వెంకటేశ్వరమేష్ట్రీ వీధి,
(986) సాహాయ్యము చేయి, వదరాసు.

(986)

స్వీయదినమహోత్సవములు.

—:—
12-12-1917.

(వివిధ విశేషములయొద్దనుండి.)

కర్నూలులో హైకోర్టు వకీలును డిప్యూటీ జేస్ ప్రసిడెంటును అగుపార్థసారథి అయ్యంగారి ఆధిపత్యముక్రింద ఢిల్లీదర్బారు మహోత్సవ సభ జరుపబడెను. ఇస్కూయిల్ సాహేబు వీరభద్రయ్యగారు ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వమువారు మన కొనరించియుండు సౌకర్యములను గురించి యుపన్యసించిరి. చక్రవర్తిగారిమీద పద్యములు చదువబడెను. సాతకాలకుం దలిబాలురు ఒకచిన్న నాటకమును ప్రదర్శించిరి. డి. శేషయ్య గారు ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వమువారు నునకు కలుగ జేయుండెను సహాయములనుగురించి ఉపన్యాసమునిచ్చి అందఱును ఈజరుగు చున్న ఘోరసంగ్రామమును మనచక్రవర్తిగారికి జయము చేజూపవట్లు నిరంతరము ప్రార్థనచేయునలెనని యెల్లరను ప్రోత్సహపరచిరి.

ఎండమూరు గ్రామము బోర్డు ఎలిమెంటరీ స్కూలు బాలురు బాలికలు వాద్యసహితముగా సౌర్యభోమని పటము తోను జెండాలతోను నూరేగి గొప్ప యుత్సవము జరిపిరి. సాయంకాలము రావత్త వేంకట లక్ష్మీనరసింహారావుగారి ఆధిపత్యముక్రింద సోక సభ జరుపబడెను. యుద్ధము త్వరలో మన ప్రభుత్వమునకు విజయవంతముగా ముగియుటకును, మన జేతమునకు వచ్చి ప్రజల చిత్తులను వినుచు నుద్ధరించుటకు పూనిక వహించిన మాంటాగు ప్రభువర్యునకు మనారభావము ప్రసాదించి మన కోరికలు ఫలము క్తములుగ చేయింపించుటకు సర్వేశ్వరుని ప్రార్థించుచు పభయింపబడెను. ఈసభ కయిన వ్యవసాయసములను భరించిన కాకర్లపూడి వేంకట నుబ్బారాజుగారు సంప్రదించిరి.

పల్లెమిడి తాలూకా హీరచండల పురమండలి బోర్డు బాలికాపాఠశాలలోపాధ్యాయులును బాలికలును రాజదంపతుల పటములతో పురమంతయు ఊరేగిరి. మధ్యాహ్నము ముద్దల వేంకటరావు పంతులుగారి ఆధ్యక్షతక్రింద బహిరంగ సభ సౌకదానిని గావించిరి. ప్రభుత్వమువారివలన గలుగు లాభములనుగూర్చి సహాయోపాధ్యాయులు పార్సంపి సత్యనారాయణమూర్తిగారు మున్నగువారి ముపన్యాసము లయినవెనుక, ప్రస్తుత మహాసంగ్రామమును మిక్రచండలివారికి జయ మొసంగ భగవత్పూర్ణ యొనర్చి ఇందు బాలికల కల్పాహార మొసంగిన ము. వేంకటరావు పంతులుగారు ప్రసంగింపబడిరి.

కర్నూలుజిల్లా నందికొట్కూరు తాలూకా ముసలమడుగు నందు పట్టాభిషేకోత్సవము జరిగినది. అనేకులువచ్చిరి. జేతమాని కృష్ణన్న గారు ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వములని లాభములను గూర్చి యుద్ధమును గూర్చియు ముచ్చటించిరి. వి. కి. తారామయ్య గారు ఉపాధ్యాయవృత్తిని గూర్చియు, ముసేక్ సాహేబు

గారు పాఠశాలాభివృద్ధిని గూర్చియు నుపన్యసించిరి. బార్డిచక్రవర్తికి యుద్ధమున విజయము కలుగుటకు ప్రార్థనలు గావించబడెను.

తెనాలి తాలూకా అనంతవరము గ్రామమందు డిల్లీ దర్బారు మహోత్సవము జయప్రదముగా జరిగెను. సి. హెచ్. ఇ. స్కూలు బాలురును, హిందూ భారతీవిలాస విద్యాలయపు పు ఎలిమెంటరీ గరల్స్ స్కూల్ బాలికలును ఆగ్రామవాసులును, ఉద్యోగస్థులును, భారతీవిలాస విద్యాలయపు గౌరవోద్యోగస్థులును అత్యుత్సాహముతో రాజదంపతులపటము దీపింపి ఊరేగిరి. పిన్కట 2 గంటలకు మిట్టింగు జరుపబడెను. మహా వేంకటేశ్వరశాస్త్రిగారిని అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనిరి. మహా రామయ్యపంతులు క్రైస్తవ విశ్వనాథముగార్లు బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యమును గురించి యుపన్యసించిరి. స్కూల్ బాలికలంగీతము సభను ఆనందింపజేసెను. తహశీల్దార్ గారిచే పంపబడిన లేఖను గ్రామ మజేదార్ గాదిరాజు నారాయణంగారు చదివి కొంతమందిచే చంపాలు వేయించి వనూలు చేసిరి.

నెల్లూరుజిల్లా ఆత్మకూరు తాలూకా చేర్లగ్రామములో పట్టాభిషేక మహోత్సవము ఘనముగా జరిగినది. చేర్లగ్రామంపై సభ ఇన్స్ పెక్టరు యం. పి. నరసింహారావు పంతులుగారు రగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. పంతులైన సినో మాయ్య శర్మగారు తమచేరచియింపబడిన వై ప్రార్థన రాజభక్తి మున్నగు విషయములగు పద్యములను చదివిరి.

కోటపురట్ల గ్రామములో పట్టాభిషేక మహోత్సవదిన వర్ధంతి చక్కగా జరిగెను. పాఠశాలలందలి బాలికలును బాలురును మహమ్మదీయబాలురును పురజనులును కలసి 200 మంది రాజదంపతుల పటమును విసేదములతో నూరేగించిరి. బోర్డు ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలో ఒక సభ గావించబడెను. దాట్ల నూర్యనారాయణరాజుగారు ఆగ్రాసనాధిపతిగావండిరి ఈక్రింది సభ విసేదములతో గావించబడె:— ఇద్దరి పిల్లల సంభాషణ, నాటకములు, పందెములు, పిల్లలవ బహుమతులు, పెద్దలకు తాంబూలములు. ఇవైనపిమ్మట రాజభక్తియంతే మగు ముపన్యాసములతో సభ ముగింపబడినది.

అనంతవరము కృష్ణవరపుకోట తాలూకా కచేరీ యావరణలో మహావైభవముతో జరుపబడినది. డి. తహశీలుదారు వి. వి. నుబ్బారావు పంతులుగారు ఆగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. పాఠశాలయందు గల బాలురును బాలికలును ఉపాధ్యాయులతో నూరేగి కచేరీ యావరణలోనికి విచ్చేసిరి. బాలికా బాలురు వివిధవిచిత్రములగు ఆటపాటల మనోహరముగ జరిపిరి. ప్రజ్ఞావంతులు తగిన బహుమతుల బడసిరి. పిల్లలకు మిఠాయి వగైరాలు ఒసంగబడెను. సబు రిజిస్ట్రార్ గారిను క్లార్కు వల్లభరపు విశ్వనాథముగారి పద్యములు చదువబడెను.

సుందరము ! స్వదేశీయము !! ఉపయోగము !!!

ఆందమైన 1918 క్యాలండరు

జనవరి 31- తేదిలోపు అమృతాంజనము డిస్కావారి రు. 5 ల మందును నొకేసారి గొనువారలకు ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-5-0.

వి. పి. గ కాక, ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు చేరకున్నచో మా జవాబుదారి యుండదు.

కొలది ప్రతులుమాత్రమే ముద్రింపబడినవి. ఆశాదంగము గలుగవండుటకు త్వరపడుట యుక్తము.

తామరతలెలము పండ్లపాడి మోహినీతలెలము

డబ్బీ 1-కి 0-6-0 డబ్బీ 1-కి 0-2-0 సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపథము

చక్కని డబ్బీతో వెల రూ. 0-8-0 ; డబ్బీ 1-కి రూ. 5-4 0.

పోస్టుఖర్చును ప్రత్యేకము. అన్ని చోట్లలో విక్రయించబడుచున్నది.

అమృతాంజనం డి పో,

109, ఫ్రేకోడ్డు, బొంబాయి. 6, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

మంగళవారము నాటి విజ్ఞప్తులు.

నిన్నటిదినము 6 విజ్ఞప్తులు ఉన్నవి. ఈ విజ్ఞప్తులను పరిశీలించి వారు ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగా ముంపుకు రాజ ప్రతినిధిగా వచ్చి చూడండి.

కథోలిక్ ఇండియన్ సొసైటీ, ఇండియన్ క్రిస్టియన్ సొసైటీలు ఏక కాలముననే విజ్ఞప్తులు పంపించినవి. మొదటి సంఖ్య విజ్ఞప్తమును టి. ఆరుమంథ పిల్లెగారు రెండవ సంఖ్య విజ్ఞప్తమును జేవదాసుగారు పంపినది. వారు తమ విజ్ఞప్తులకు తమ యాశయముల జెప్పించి హిందూ జాతియందలి ప్రతిభా పరిపాలకుల యధికార మేమాత్రము తగ్గింపగూడదనియు, రాజ కీయ సంస్కరణములను క్రమముగా జేయవలెననియు స్వరాజ్యము మొనగుటకింకను తగిన కాలము రాలేదనియు, రాజకీయ సంస్కరణములేమైన గావించుచో, తమసంఖ్యల హక్కులను, తేలులాభములను గాపాడవలయుననియు తెలిపిరి.

అనంతరము జమిందారులు ప్రాప్తమైన విజ్ఞప్తమును వేంకటగిరి రాజుగారు చదివెరి. ఆ విజ్ఞప్తమునకు కురుపాం రాజు, కొల్లంగోడురాజు, కొంగంపట్టి జమిందారు, నొడ్డపూ నాయకనూరు జమిందారు, మంగనూరు, మన్నంపేట, ఉట్టుకల్లి ఎలవరసకుండ్ జమిందారులు, చల్లపల్లి కుమార రాజుగారు, కుల్లూరుచూడుకు మొహిదీన్ సాహెబు రామరాయడింగారులుండెడి. వీరు చెన్నపురి రాజధానిలోని జమిందారులందఱి కలఁపఁచి యభిప్రాయములను చెప్పుచున్నవని నుడిచిరి. సామాజ్య కానకసభ నెక్కువ చేయవలెననియు ముఖ్య సంఖ్య ప్రాతినిధ్యమును, ముఖ్యముగా జమిందారులు, జమిందారులు కాని భూస్వాముల సంఖ్యలకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యముండవలెననియు, రాజప్రతినిధిగారి కార్య నిర్వాహక సంఖ్యమున ఇద్దరు భారతీయులందఱులయు ననియు, అంబోకరు భూస్వామి వర్గమునకు చెందినవారై యుండవలెననియు గాష్ట్రీయ కార్య నిర్వాహక వర్గమున నుండి భారతీయులై యుండవలెననియు, అంబోకరు భూస్వామి వర్గమునకు చెందియుండవలెననియు, ముఖ్య జమిందారులలో కొందఱి సంస్థాన పాలకులుగా ప్రభుత్వమునకు నిర్ణయించి అట్లు సత్కరింపవలెననియు, వైనికోహ్యములకును, కమిషనరులకు భూస్వాములను జమిందారుల సంఖ్యలవారిని నియమింపవలయుననియు విజ్ఞప్తమున జెప్పబడినది.

మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిల్ విద్యార్థుల సంఖ్యను: ఈ సంఖ్య మువారి విజ్ఞప్తిని పితామహులు రాజుగారు చదివెరి. గౌ. ముప్పిలు నాయుడు, పద్మావతి జమిందారు, పాపగిరి రాజుగారు, పులియంపట్టి జమిందారుగారు విజ్ఞప్తమునకు నుండిరి. వీరు విజ్ఞప్తమున స్వరాజ్యవాదుల ప్రయత్నములను ఖండించి తక్షణ సంస్కరణములు జేయవలెననియు క్రమక్రమముగా సంస్కరణముల నొనగవలయుననియు కోరిరి.

తరువాత కేరళ జన్మింపుమునకు విజ్ఞప్తి మొనగిరి. ఈ విజ్ఞప్తి కొల్లంగోడు రాజుగారు చదివెరి. వారి విజ్ఞప్తి యందు చెన్నపురి కానకసభలో 120 నుండి సభ్యుల నేర్పఱచవలెననియు ఇందు ముప్పాతికభాగ మెన్నకొనవలెననియు, ఇందులో మఱియొక సభ్యుల సంఖ్యలకు సమవర్తకులుగను, తక్కినసభ్యుల ముఖ్య సంఖ్యలకు సమవర్తకులననియు, తొందరగా చేయవలెననియు కానకసభ్యుల సరిమాది సంఖ్యముల స్వతంత్రముగా చూచుటకు వేరొక ప్రభుత్వసంఖ్య మవసరమనియు తెలిపిరి.

పిమ్మట అఖిలభారత వారీజు విజ్ఞప్త మొనగబడినది. (దీనిని గురించి వివరముగా నిన్నటి పత్రికయందు ప్రకటింపబడినది) దీనితో నాటికి విజ్ఞప్తులనుండి కొంత ముగిసెను.

నిన్నటిదినము రా. ౪౪ ముత్తన్న, చెంగన్న, గణపతి, శ్రీ పతిరావు, కిరీంభాస్ (కూర్చు) సరోజినీదేవి, బోషికన్న, సరళా బాయి నాయర్ సతి, మైలాపూరు తిరునల్వేలి, పోన్నకులు వీరప్పయ్య, జేవదాసు, ఇ. ఎస్. పాస్కెన్, రా. ౪౫ అబ్రహం పండితులు, కొల్లంగోడు రాజుగారు, గౌ. ముప్పిల్ నాయుడు, రా. ౪౬ కృష్ణచక్రపాణి, కున్న కృష్ణనాయుడు, రామరాయడింగారు రాజప్రతి ముంపుకు గాల్గొనో మాట్లాడిరి.

నేటిదినపు విజ్ఞప్తి

నేటిదినమునకు దక్షిణముండినూ లింగంట్ ఫెడరేషన్ వారిక విజ్ఞప్తి పంపిరి. వారు తమ విజ్ఞప్తి యందు ఇట్లు తెలిపిరి. ప్రస్తుతము, పరిశీలించుటకొరకు, స్థానిక స్వపరిపాలనము (ప్రాథమిక విద్యతో సహా) ఆంగ్లేయ వ్యవసాయ పారిశ్రామిక, సహకార పరిపాలన విషయ కౌశలము

ప్రతినిధి గారలు

(1)

వీడ్కోలుపు వింగు:—వెనతి కళాశాల విద్యార్థులు నేటి సాయంకాలము 4 1/2 గంటలకు కళాశాల నుండిరమున కళ్యాణ నుండియు మొదలియగుగానికి వీడ్కోలుపు వింగునగడకు.

యువజన మహమ్మదీయ సంఘము:—లాల్ హిల్స్ నేటి సాయంకాలము 6 గంటలకు మిసెస్ సరోజినీ నాయుడుగారు ఉపన్యసించెదరు. ఇదివరకు 6 1/2 గంటలకు ఉపన్యాసము ప్రారంభింపబడునని వ్రాయబడినది. కాని 6 గంటలకు ముగియబడినది.

ప్రె. ఎ. సి. వ. రాయపేట:—సంఘయాజమాన్యముక్రింద నేటి సాయంకాలము 6 గంటలకు సంఘ ఆచారమున టి. ఆర్. వేలుగారు పురాతన హిందూజాతియందలి విద్య అను విషయముగూర్చి ఉపన్యసించెదరు. జి. వి. గాంధీ ఎం. ఏ. గారు అగ్రాసవాధిపత్యము వహించెదరు.

భోంట్లసెంటు బాక్స్ కొలు గజెటు:—ఈ నెల 25 వ తేదీ మంగళవారము దినమునకు 1918 సంవత్సరము జనవరి 1 వ తేదీ మంగళవారమునకు ఈ గజెటు ప్రకటింపబడెను. కాని యీ నెల 29 వ తేదీ శనివారమున ప్రత్యేకముగా గజెటు ప్రకటింపబడును.

అవతరుడే:—అవతరుడే సహాయాధ్యక్షుని విక్రమపేటకు యజమానులు జె. ఎఫ్. మాడన్ గారు కొన్ని కొన్ని ప్రత్యేక బొమ్మలను ప్రదర్శించిరి. ప్రదర్శనమునకు రూ 700-0-0 లు వచ్చినవి. వాటికి 801-0-0 రూ॥ లు తరువ్వంత సొమ్మునుండి చెల్లి మొత్తము 1001 రూ॥ లను అవతరుడే సహాయాధ్యక్షుని ఇచ్చిరి.

సంగీతము:—రేవటిరాత్రి 9-30 గంటలకు ప్రసిద్ధి కెల్లెక్టర పాటకురాలను మిస్ గోల్డ్ స్టాన్ విజ్ఞాపించు పద్ధి త్కపాటలో నృత్యాభివ్యయములతో గూడిన సంగీతగానము గావించును. పూజనుల కోరికపై కొన్ని రాగముల నెక్కువ శ్రావ్యముగా బాదటకుజేయబడుటకై రాత్రికాలమున పాట విన్నాటు జేయబడినది. ఇట్టి యభ్యుదయగు గానమున చెన్నపురి పాఠశాల ని యానందించెదరుగాక!

పోకలు:—సి. డి. ఎస్. పిల్ల, పిల్లసతిగార్లు నిన్నటి దినమున చెన్నపురినుండి తిరుచూపల్లికి బోయిరి. ఎస్. ఆర్. పి. జి. దివాన్ బహదూర్ పి. పరాంకుశము నాయుడు, రావుబహదూర్ ఎస్. భవానందము పిల్ల, ఎల్. వితిమన రావుసాహెబు ఎస్. ఎస్. వి. రాజాచార్ ఖాజుబహదూర్ ఎం. బజ్జుసాహెబు బహదూర్ మూరావుగార్లు పిల్లగారిలోగూడ ఎగ్మూరు స్టేషనువరకు బోయి పిల్లగారిని వీడ్పిరి.

లక్ష్మీ హిందూ బాలికాపాటశాల నైదాపేట:—వివాహరతులగు బాలికలకు విద్య నేర్పబడుటకు ప్రత్యేకరగతి యొక్కతె తెనవకుటకు యేర్పాటులు జరుపబడుచున్నవి. ఈ నెల 21 వ తేదీ శుక్రవార సాయంకాలము 6 1/2 గంటలకు పాఠశాల నుండియున యొకసభ జరుపబడి పాఠశాలవారి ఉద్దేశములు గభ్యుల కెరింపబడును. శ్రీమతి వి. వాగ్దేవమ్మ, శ్రీమతి తామారామ్మ, శ్రీమతి ఆలాల్ మెక్ మంగ నుమ్మ, శ్రీమతి పండిత కృష్ణదేవమ్మ మిస్. టి. లాజుడుగార్లు శ్రీ విద్యుడు గూర్చి సభలో ఉపన్యసించెదరు.

కానకసభాధికారపరము చేయవలెననియు, తక్కిన కౌశల విషయమున సలహా నిచ్చు మాట్లాడే కానకసభల కొనగవలెననియు, రాష్ట్రీయ కార్యనిర్వాహక సంఘములను వృద్ధిచేసి అందు సగమునుండి అనధికారప్రముఖులనుండి నిరుమింపవలెననియు, కానకసభలలోని అనధికార సభ్యులు కార్య నిర్వాహక సంఘసభ్యుల నెన్నకొన పద్ధతి తమ కిష్టములేదనియు, ఈ నేతకానకసభలకు స్వాగతముల పద్ధతులు వర్తింపదగవనియు, సంఘముల భేదములను పట్టుపులు సమసిపోవువరకు స్వపరిపాలనా వాత్సికతకు ప్రయత్నములు చాల మెట్లగా సాగుచుండుట తప్పకనియు, రాజకీయ సంస్కరణముల విషయమున కాంగ్రెసు మద్దతుగిలు తప్ప ఇతరసంఘముల యభిప్రాయములను గొనుటవలసరమనియు తెలిపిరి.

శ్రీమతి సరోజినీ దేవి కాలిధ్యము:—

కాలిధ్యము విద్యాధి సంఘమునకు నిన్నటిదినము సాయంకాలము 6 గంటలకు పచ్చయ్య కళాశాల భవనమునందు శ్రీమతి సరోజినీ దేవిగారి కాలిధ్యమొనగిరి. సభ్యులందఱు ఉపహారమును పెట్టబడిన పిదప, పచ్చయ్య హిల్స్ లోలో రోజు సాని గారి యధ్యక్షత్వక్రింద సభ జరిగెను. సభా కార్యక్రమము దైవప్రార్థనతో ప్రారంభమయినది. పిమ్మట దేవిగారికి ఆహ్వాన మొనగించు కొన్ని సంస్కృత స్తోత్రములు చదువబడినవి. తర్వాత విద్యార్థులసంఘము పక్షమున నామెకొక నిర్వాహకమును సమర్పింపబడినది. సభాధ్యక్షుల గతపున రోలో వారగారు, శ్రీమతి సరోజినీ దేవిగారి యొక్క కవిత్వ ధోరణిని గురించియు, ఆమె జీవితమున కిందు మూలముగా చేయుచున్న సహాపకారమును గూర్చియు క్లాఫింపుచు చక్కగ ముచ్చటించిరి. పిమ్మట సరోజినీ దేవిగారు లేచి సభవారు తనకొసిన ఆభిధ్యమునకును, రోలో గారు తన్ను గురించి ముచ్చటించిన వాక్యములకును కృతజ్ఞతా పూర్వక వందనము లర్పించుచు నొక విన్నయపన్యాసము గావించిరి. విద్యార్థులు ఈ విధముగా నాభిధ్య మొనగుట, విద్యార్థులకు తనకంటి నేరసేవకుల యెడ గల యనురాగమును గౌరమును సూచించుచున్నదని ఆమె చెప్పినది. ఇప్పుడు మన వాడుకులందఱు పాటుపడుచున్న ఆదర్శములను, విద్యార్థులందఱును వెనకనుండి బలపరచుచు, తాముగూడ నాటికై పాటుపడవలెననియును, జేరకుయొక్క భాగ్యభివృద్ధి కేరలము యిప్పటి విద్యార్థులవిదాన నాధారపడి యున్నదనియు ఆమె గట్టిగా చెప్పినది. పిమ్మట దేవిగారికి, సభాధ్యక్షులయిన రోలోవారసానిగారి పుష్పమాలాలంకృతులం గావించిన పిదప, కళాధ్యక్షులతో సభ ముగిసెను.

చెన్నపురి ప్రదర్శనము.

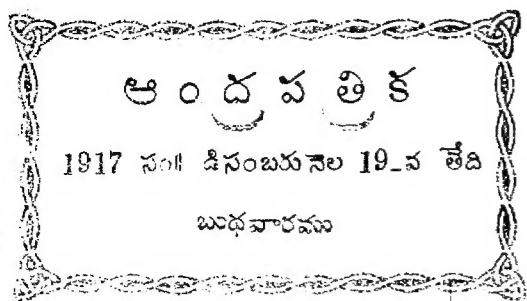
21-12-17 వ తేదీ శుక్రవారమునకు సాయంకాలము 4 గంటలకు ప్రారంభమగును.

ప్రదర్శనావరణమున ప్రత్యేకముగా నిర్మింపబడిన శాలలో ప్రారంభోత్సవము జరుపబడును. నెలవరు నాడులుగాని రియాసానుల టిక్కెట్లు గాని కొనినవారు ప్రదర్శనావరణము లోనికి వరలబడెను. రియాసానుల టిక్కెట్టిత్ర దస్తకమునకు లభ్యముగనున్నది. శాలలో స్థలమున్నంతవరకె పానులు టిక్కెట్లును అమ్మబడును. ముందుగా పానులను మిలటరీ కేటగరీనంద కొనవలెను. టిక్కెట్లు రిపరుటింగు పూనమల్లికాగూడి డ్రెక్టరు ఆఫ్ ఇండస్ట్రీసు ఆఫీసు, స్థలరు బజారు పోలీసు స్టేషను, జనరలు పోస్టు ఆఫీసు, మౌంటురొడులో డెప్యూకం వెనీ, తిరువల్లికే. డి. గంగయి కొండను మంటపము, మైలపూరు కేరేగోడు పోలీసు స్టేషనులందు విక్రయింపబడును. ప్రదర్శనాంగణ ద్వారమునంద విక్రయింపబడెను. టిక్కెట్లు గాని పానులు గాని లేనివారిని పోలీసువారు లోనికివరకు. రాదలచిన వారు 21 వ తేదీ సభ్యులను 3-30 కు శాలలో వారి వారి స్థానములందుండవలెను.

ప్రారంభోత్సవము యగియగ నె నాజప్రతినిధిగారు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులతోడను ఆచూకులగు నితర ప్రముఖులతోడను ప్రదర్శిత గస్తువులను పరికింతురు అట్లు నాజప్రతినిధిగారు మొదటి చతుశ్చాలను పరికించి చనువరకును తక్కిన సభ్యులు వారి వారి స్థానములను వరలగూడెను. వారు చనిన పిమ్మట మొదటి చతుశ్చాలను సభ్యులు తిలకింప వీలగును. ప్రముఖులగు నతిథుల కిప్పుడి కుముగరుండుట కీయేర్పాటు చేయబడినది గాన ప్రజా ఈ ఏర్పాటు ననుసరించి కార్యనిర్వాహక సంఘమునకు తోడ్పడ ప్రార్థనము.

21-వ తేదీరాత్రి 7 గంటలు మొదలు 4-0 టిక్కెట్లు విక్రయింప బడును. ఆటిక్కెట్లు కొనిన వారు ప్రదర్శనమును చూడ వీలగును అని కార్య నిర్వాహక సంఘ కార్యదర్శి ప్రకటించెను.

ద్వితీయాంధ్ర విద్యార్థిసభ:—దైవసభయానెల 23, 24 తేదీలందు బందరుపురంబిరమున దుర్గిరాల గోపాల కృష్ణయ్యగారి యధ్యక్షత్వక్రిందజరుపబడును. సభాధ్యక్షుల మున సాయంకాలమున కూడ జరుపబడును. భోజనసదుపాయములు 22, 23, 24 తేదీలకు కూడ చేయబడును. ఆనందగృహమున చేయూరి సుబ్బారావు పురాణము నూరిశాస్త్రి దంటు సుబ్బారావుగారు ధ్వజారోహణము చేసెదరు. టి. పి. సింహయ్యగారు "బాలభట్టాధ్యయము" గురించి యుపన్యసించెదరు.

కాంగ్రెసు కర్తవ్యము

కాంగ్రెసు సభాదర్శములు మారినవి. స్వల్ప సంస్కరణములతో తృప్తిపెంచు కాలము గలించినది. భాధ్యతవహించు ప్రభుత్వ స్థాపనమే ప్రజాస్వాతంత్ర్యమును పెంపొందించునని కాంగ్రెసు సభాభిమానులు విశ్వసింపుచున్నారు. ఇక వారముదినములలో దేశీయమహాజనసభ కలకత్తానగరమున సమావేశమగును. కాంగ్రెసు కార్యక్రమ మేతరున నుండవలయునని చర్చించుట కిదిముఖ్య తరుణము. వంగదేశ ప్రముఖులు, కాంగ్రెసుసభ విశేషకాలము స్వపరిపాలనా విధాన సమస్యను చర్చించుట కుపయోగింపవలెనని, దృఢాభిప్రాయలైయున్నారు. వారి యభిప్రాయము సర్వజనాంగీకారము బడయునని తలచుచున్నాము. ప్రజల యాశయము బాధ్యతవహించు స్వపరిపాలనా స్థాపనమే యయినను, కాంగ్రెసు సంస్కరణములు ప్రజాశయమును పూర్తిగ వెల్లడింపలేదు. ఇందుకు కారణము లేకపోలేదు. కాంగ్రెసు సంస్కరణముల ప్రచురించినపుడు, ప్రజలలో స్వపరిపాలనాశయ తీవ్రత వ్యాపించలేదు. ప్రభుత్వమువారు ప్రజలతో నాలోచించకుండ యుద్ధానంతర సంస్కరణవిధానమును సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమునకు దెలిపిరిని తెలియగనే, ప్రజాప్రతినిధులుగూడ వెన్నెంటనే వేరొక విధానముదయారు జేసి ఆంగ్ల ప్రభుత్వమున కంపిరి. ఈ ప్రతినిధులు ప్రజలతో సంప్రతించుటకు తగిన వ్యవధి లేకపోయెను. అప్పటికే యీ విధానము కొందర సంతృప్తి బడుపలేదనటకు, హిందూ పత్రిక ఆ సమయమున ప్రతినిధుల చర్యను విమర్శింపుచు, వ్రాసిన వ్యాసమే ప్రబల నిదర్శనము. ప్రజాప్రతినిధుల విజ్ఞాపనము నాధారము చేసికొని కాంగ్రెసు సంఘము సంస్కరణముల దయారుజేసెను. స్వపరిపాలనమున కంతవరకును విశేషోత్సాహము జూపని మహమ్మదీయ సంఘసభ్యుల తృప్తిపరచుటకై, కొంత సమాధాన మవసరమయ్యెను. ఇట్టి పరిస్థితులలో ప్రచురింపబడిన కాంగ్రెసు సంస్కరణ విధాన మిక్కాలమున మార్పుగాంచుట యవసరమని వంగదేశీయులు తలచుట న్యాయముగ నున్నది. ఈ విధానమును ప్రకటించిన పిమ్మటనే అధికారవర్గము వారు నిర్బంధవాస శిక్షల విధింపగడంగిరి. దేశములో నిరూపమాన మగు సంచలనము గలిగెను. హోంరూలుశబ్దము దేశమందు మారుమోగెను. మెసపోతుమియా నివేదికముచే, ఆంగ్లరాజ్యాంగ వేత్తలకు భారతీయుల ఆదోభవమున సత్కము గలదని, దృష్టచర మయ్యెను. చక్రవర్తిగారు బాధ్యత గల ప్రభుత్వోత్తరణమే తమ గమ్యస్థానమని ప్రకటించిరి. ఈ మెసంస్కరణముల గోరినను, ప్రభుత్వ ప్రకటనము ననుసరించి యుండుట ధర్మము. ఆ ప్రకటనమునకు వెనుకకు బోవుట కీ సమయ మని యవసర మేమూత్రము గన్నట్లును. బాధ్యతగల ప్రభుత్వమున కేయంగములు మూలాధారమునో, ఆ విషయపై సంపూర్ణ నుగుచర్చ కాం

గ్రెసు సభలో జరుగవలయును. దేశమునం దనేక విధానములు ప్రబలియున్నవి. కాంగ్రెసు విధానమున కార్యనిర్వాహకసభ ప్రజా ప్రతినిధులకు ప్రతికూలముగ బ్రవర్తించునపుడు, దొలగింపబడుట శక్తియవకాశము గాన్పింపదు. కిర్లీసు విధానమున కొంత యవకాశముగలదు గాని, అందు ప్రజాప్రతినిధులకు సంపూర్ణాధికారమొసగబడలేదు. పరిపాలనా శకలముల నొసగుట, యరాజకమునకు దానిజూపగలదు. బాధ్యత వహించని ప్రభుత్వ మొకటియు, బాధ్యతవహించు ప్రభుత్వ మొకటియు గలసి రాజ్యాంగ శకటము సిమ్మట యసంభవము. వంగదేశ భూస్వాముల సంఘము రాష్ట్రములకు సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము గోరుచు, కార్యనిర్వాహక సభను తొలగించుట కవకాశముల నొసగినది. ప్రతికూల బ్రాహ్మణేతరుల విజ్ఞాపనము, ప్రజాధికారము బలపరచుటకు మారుగ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ నిరంకుశము నధికము గావించుచున్నది. చిత్రచిత్రములగు విధానములు మాంటాగూగారి యెదుట నుంచబడినవి. ఆంగ్లము రాష్ట్రస్వాతంత్ర్యవిజయమునకు, భాషాప్రయుక్త నిర్మాణము ముఖ్యసాధనమని నివేదించుచున్నారు. వీరి యాశయమునే వంగదేశ భూస్వాముల సంఘమువారు మోదించి, మాంటాగూగారికి నివేదించిరి. దక్షిణ దేశమున ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య సమస్య ప్రబలముగ నున్నది. నానావిధ రూపములతో బయలుదేరుచున్న విధానములు మాంటాగూగారిని చీకాకు పరచునేమోయని భయము గలుగుచున్నది. పార్లమెంటు సభలో నీ విషయమై తీవ్రచర్చ జరుగుట నిశ్చయము. పార్లమెంటు, యిందుపై శాసనము నొక దానిని గావించవలసి యుండును.

ఈ వత్సరము జరుగు కాంగ్రెసుసభ, ఆంగ్ల రాజ్యాంగనిపుణులు సత్వమరయుటకు తగిన సాయము గావించవలెను. మాంటాగూగారు స్వపరిపాలనా విధానమున కనుకూలముగ తమ నివేదికము సంపుటకు, తగిన సాకార్యముల కలిగింపవలెను. హిందూ దేశ శత్రువు మహించు పార్లమెంటు సభ్యులు పార్లమెంటులో హిందూదేశపు వాంఛలను సహేతుకముగ చర్చించుటకు దగిన, వీళ్లు కల్పింపవలెను. ఇందుకు రాజకీయ తత్వజ్ఞులగు విపిన్చంద్రపాలుగారు ప్రకటించిన సూచన సమంజసముగ జూపట్టుచున్నది. కాంగ్రెసు నాయకులములు జరుగవలయును. ప్రభుమదివసము అధ్యక్షకోపన్యాసముతో సరిపోవును. మిగిలిన మూడుదినములను స్వపరిపాలనా సమస్యగూర్చి సంపూర్ణ మగు చర్చను గావించవలెనని, పాలుగారి యభిప్రాయము. ఒకదినము విషయ నిర్ణాయిక సభాకార్యక్రమముతో సరిపోయినను, మిగిలిన రెండు దినములైనను స్వపరిపాలనా విధానముగూర్చి సంపూర్ణవిమర్శన జరుగుట అత్యవసరము. అవసరమయినచో 30 వ తేది యందు గూడ కాంగ్రెసు సభ జరుగవలయునని పాలుగారు దెలుపుచున్నారు. ఈ చర్చ జరుగుటకు ముందు, చిత్తుచట్టము నొకదానిని విషయ నిర్ణాయికసభ వారు దయారు చేయవలెను. వీరిొక్కరే గాక, వివిధ రాష్ట్రముల వారును ప్రత్యేక చట్టముల దయారుజేసిన, విషయ నిర్ణయ సభలో విటిసన్నిటిని చర్చించిన సత్కము గోచరించునని, విపిన్చంద్రపాలుగారి అభిప్రాయము. ఇట్టి అవకాశ మొసగబడునేని, ఆంగ్లము రాష్ట్ర విభాగ సిద్ధాంతము నిముచ్చుచు, ప్రత్యేక సంస్కరణ విధానము దయారుచేయుట లాభదాయకము. విషయము బాగుగ చర్చించి, వీటి యన్నిటినుండి నొక

చట్టము నేర్పజి, కాంగ్రెసు సామాన్యసభ యెదుట విమర్శనమునకు బెట్టవలెను.

ఈ చట్టము నందలి ప్రతిభాగము గూర్చియు సాధక శాధకముల నాలోచించి తీర్మానించుట యవసరము. భారతీయ ప్రముఖులెల్లరు గావించిన యీ చర్చనంతను గ్రంథరూపమున బ్రకటించి ఆంగ్లదేశ రాజ్యాంగ వేత్తలకును, పార్లమెంటు సభ్యులు మొదలగు వారెల్లరికిను బంపినచో, హైందవ రాజ్యాంగసమస్య వారలకు కరతలామలక మగును. మాంటాగూగారు తమ నివేదికము దయారుజేయుటకును, కాంగ్రెసు చర్చ తగిన ప్రాతిపదికగ నుండును. అమృతబంధు పత్రిక దెలిపినటుల కాంగ్రెసు విధానము హిందూదేశ సామాన్యస్థితులపై నాధారపడినదే గాని, ఆయా రాష్ట్రీయవసరముల నన్నిటి గూర్చి యాలోచించలేదు. శాసననిర్మాణ సభల సంఖ్యను యింకను హెచ్చింపవలసి యుండును. సంఖ్య హెచ్చింపగలది, అధికారము కొలదిమంది హస్తగతమగునేమో యను భయమునకు వీలుండదు. వంగదేశ భూస్వాముల సంఘము, వంగరాష్ట్రీయ శాసననిర్మాణసభకు 500సభ్యుల గోరినది. మిగిలిన రాష్ట్రములు గూడ యవసరముల ననుసరించి, సంఖ్యను హెచ్చింప వలయునని గోరవచ్చును. పార్లమెంటు సభలో, యుద్ధానంతరము 700 సభ్యులుండురని యూహింపబడు చున్నది. అట్టి తీరి, యీ సంఖ్య హిందూదేశమున కధికమని నడుపుటకు వీలుండదు. సామ్రాజ్య ప్రభుత్వవిషయమై, కాంగ్రెసు విధానము ననుసరించినను, రాష్ట్రసభలోని సభ్యులందరును నియక్తులుగనే యుండవలయుననియు సంపూర్ణమగు రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలన మొసగవలయుననియు కోరుటకు తరుణ ముసన్నమైనది. కాలచక్ర కరిభ్రమణముచే, దేశీయుల వాంఛలు సత్వరాభివృద్ధి గాంచుచున్నవి. అందుచే దేశనాయకులు, జాతీయ మహాసభలో నీ విషయమై సావకాశముగ చర్చించి సమగ్రమగు చట్టము దయారుజేయుట యవసరము. ఇక్కార్యముతో సంతృప్తిపెందక, భారతీయ ప్రముఖులు కాంగ్రెసు సంఘ ప్రతినిధులుగ వెన్నెంటనే ఆంగ్లదేశమునకు వెడలి, ఆంగ్ల దేశీయులను హిందూదేశ రాజ్యాంగ సమస్య విషయమై ప్రబోధము గావించి స్వపరిపాలనోద్యమమును బలపరచవలెను ఈ వత్సరపు కాంగ్రెసుసభాకార్యదీక్షపై, హిందూదేశపు భావిస్థితియంతయు నాధారపడియున్నది. కాంగ్రెసు నాయకులు తరుణమునకు దగిన సమయ స్ఫూర్తి జూపెదరుగాక !

మెయిలుపత్రిక: భావిఫలితములు.

మాంటాగూగారికి సమర్పించు విజ్ఞాపనలచే కొంత మేలుగలుగునని, ప్రజలువిశ్వాసుచున్నారు. ఏ విజ్ఞాపన నుంగీకరింపబడక బోయినను, విచారము దెలుపుచున్నారు. కాని మెయిలుపత్రిక యెటుల గనుగొనెనో గాని, మాంటాగూ రొసగబోవు సంస్కరణము లే తీరుననుండునో సూచించెను. మెయిలుపత్రిక వాక్యముల గమనింపుడు.

“తుట్ట తుదకు, మాంటాగూగారిని తీవ్రముగ విమర్శించెవారలు మూలగాక, మెసపోతుమియా విషయకోపన్యాసము బిసెంటుగారి నిర్బంధవిమోచనము మొదలగు కార్యములచే యుత్సాహపూరితులై, మోక్షమంతయు నెరిగి బడునని తలంచువారిలోనే యధికసంఖ్యాకులు గాన్పింతురు. ఆసమయమున, అభివృద్ధికి ప్రతి

కూలురుగ మంటాగూగారిని సమర్థింపవలసిన భారము మేము వహించవలసి యుండును. కాని ప్రస్తుత సమయమున, అభివృద్ధి కనుకూలురుగ మంటాగూగారిని రెదుర్కొనవలసిన కష్టముల గూర్చి వారించుట మా ప్రధానకార్యము. ఆకష్టములు మంటాగూగారివల్లనే చాలవరకు కల్పించబడినవి. హైందవా వసరములను కరిస్థితులను లక్ష్యముతో జూచి, దేశము సభోగతి పాల్పేయవలదని, మంటాగూగారిని హెచ్చరించు చున్నారము."

మెయిలు పత్రిక భాషిణిని సూచించినది. హైందవాశయ ఫలితమున కెట్టి యాశ లేదని సూచించినది. అభివృద్ధి కనుకూలురుగ నున్న మంటాగూగారిని దూషించు చున్నను, ప్రతికూలముగ ప్రవర్తించెడి మంటాగూగారిని మాత్రము మెయిలు పత్రిక యాలింగనము జేసికొనును. మంటాగూగారి కముందు జేసిడికార్యము మెయిలు పత్రికకు సంతసము గలిగించు చున్నను, వారు వెనుకగావించిన లోపములను మాత్రము మెయిలు పత్రిక క్షమించుట లేదు. మంటాగూగారు గావించిన ప్రథమదోషము మెసపోతుమియా విషయకోపన్యాసమున, అధికారవర్గ పరిపాలనమును తీవ్రవిమర్శనమునకు లోనుగావించుట. రెండవదోషము, దృఢమనస్కులగు రాజప్రతినిధిగారిని లోబరిచికొని, బిసెంటుగారి నిర్బంధము దొలగించుట. ప్రతికాధిపతుల విజ్ఞాపనమును విమర్శించిన రాజప్రతినిధిగారు మారిపోయిరట! ఈ మార్పునకు మంటాగూగారే కారకులట! మెయిలు పత్రిక ప్రచురించిన యభిప్రాయములలో కొలది పొరబాటులుండిన యుండవచ్చును గాని, ప్రధానాంశము గూర్చి మాత్రము, మెయిలు పత్రికాభిప్రాయ మీ తరుణమున గూడ మారలేదట!

ఆ విషయములుండనిచ్చి, మెయిలు పత్రిక ప్రజాపరిపాలనను అంటురోగమును హిందూదేశమున వ్యాపింపజేయు వలదని, మంటాగూగారికి హితము చెలుపుచున్నది. నిజ మాలోచించిన, మెయిలు పత్రికయు, తదనుచరులును ఆంతర్యమున ప్రవృత్తు నిరంకుశపక్షపాతులుగ గాన్పించుచున్నారు. ఆంగ్లేయుల సంగ్రామోద్దేశములు వీరి మానసమునకు గోచరించుటలేదు. ఆంగ్ల దేశ ప్రతిభ ఎటుబోయినను వీరికి చింత గాన్పించలేదు. తమ ప్రతిభ ఆవంతయును తగ్గకుండుటయే వీరికి గానలయును. మంటాగూ రొకవేళ, మెయిలు పత్రిక దలంచినటుల, హిందూదేశాశయ ప్రతికూలురుగ మారినను, ఫలితము వారొక్కరి హస్తములందేలేదు. ఆంగ్ల ప్రజలు, హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యమున కభ్యంతరముల గల్పించ బూనుకొనరు. మే మనేక జూరులు సూచించినటుల, హిందూదేశ స్వపరిపాలనము భారతీయుల సాభాగ్యము కొరకే గాక, ఆంగ్లసామ్రాజ్య సౌభ్రవమునకు గూడ ముఖ్యవసరము ఇంతయేల, సంగ్రామ విజయము గూడ హైందవ మనుష్యుల సంపదపై నాధారపడి యున్నది. జర్మనీదేశమునకు యొత్తిడి గెల్గ జేయుటకు, ఆహారక దార్థము లా దేశము జేరకుండు నటుల ఆంగ్లేయులు ప్రయత్నముల గావించుచున్నారు. ఆంగ్లసామ్రాజ్యమున ఆహారక దార్థము లన్నిటికిని హిందూదేశమే మూలస్థానముగద! ఏ కథనాన పరికించినను, బలసమన్వితముగ హిందూదేశమే, సామ్రాజ్యనైర్వహణకు సాయముజేయ జాలియుండును. రువ్వనులు గావించిన ద్రోహముచే, హైందవ సమస్యాపరిష్కారము మరింత యవసరమగుచున్నది. ఇట్టి స్థితిలో,

మెయిలు పత్రిక మాటల నాలకించి, బాధ్యతగల ఆంగ్ల రాజ్యాంగ వేత్తలు, స్వపరిపాలనా ప్రధానమును త్రోసి పుచ్చబాలరు. అందుచే మెయిలు పత్రికానూచన మెన్నటికిని ఫలింపనేరదు.

మద్రాసు రాయబారములు

సోమవారమున సమర్పించబడిన విజ్ఞాపనల జూచిన, యూరపియను సంఘముల వదలివచ్చి, చెన్నరాజధాని సంఘము, మద్రాసు మహాజన సభ, రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము, దక్షిణ హిందూదేశ వాణిజ్యసంఘము కాంగ్రెసు సంస్కరణముల కామోదము చెలిపినవి. నిన్నటి దినమున ప్రతికూల సంఘములన్నియు యొక్కొక్కటి తమ తమ ప్రాతికూల్యము చెలిపినవి. నిన్నటి మెయిలు పత్రిక "విజ్ఞాపనలలోని నామములపరిశీలించిన, అగు పించిన నామములే తిరిగి తిరిగి గాన్పించును" అని వ్రాసెను. అంతకన్న వేటుగ నెలుల జరుగును. ఒక్క సంఘమే వేర్వేరు నామములతో విజ్ఞాపనల నంపుచున్నపుడు, అన్యథా సంభవించుటకు వీలుండదు. ప్రతికూలసంఘ విజ్ఞాపన లన్నిటియందును, ప్రజా ప్రతినిధులకు కొన్ని శాఖలపై పరిపాలనాధికార మొసగవలయునని నివేదించబడినది. ధనవ్యయ మధికముగ వలయు విద్య, పారిశుధ్యము, వ్యవసాయము మొదలగు శాఖలపై ప్రజా ప్రతినిధులకు పరిపాలనాధికార మొసగబడును. కాని కోశాధికారము అధికారవర్గ హస్తములయందుండును. ఇట్టి ఏర్పాటు యొకదినమైనను కొనసాగనేరదని యనేకమారులు జూపియుంటిమి. దానిని తిరిగి విమర్శించుట యవసరము. క్రైస్తవసంఘములు రెండును, జమీందారుల సంఘములు నాలుగును యొకపాటనే పాడినవి. నేడు సమర్పించబడిన ప్రతికూల బ్రాహ్మణేతర సంఘవిజ్ఞాపనములు బిక్కలైలు విధానము ననుసరించుచున్నవి. దక్షిణ యూరపియను విజ్ఞాపనమున "సాంఘిక విభేదములు దొలగి, వర్ణభేదము సమయువరకు, స్వపరిపాలనాభివృద్ధి ముందగమనముతో నడువవలయును. కాంగ్రెసు మొలైయు సంఘములు అసహనభావముతో గూడుకొనిన ఆదర్శవాదుల హస్తములలోనున్నవి. వారు ప్రజాసామాన్యమునకు ప్రాతినిధ్యము వహింపరు. అందుచే సంస్కరణముల నొసగుటకు పూర్వము, యితరుల విచారించుట అవసరము" అని చెలుపబడినది.

అభివృద్ధి సూచకములగు సంస్కరణములను గోరెన, భూస్వాముల సంఘ మేకారణము చేతనో, విజ్ఞాపనము సమర్పించలేదు. ఏ సంఘమునకు జెందని కొలదిమంది జమీందారులు భూస్వాములు మాత్రము గలసి, ప్రతికూల భావముల చెలిపిరి. కేరళజన్మసభ, కాంగ్రెసు సంస్కరణముల నొసగుటకన్న సంపూర్ణ స్వపరిపాలన మొసగుట మంచిదని నివేదించెను. ఈ సభ యొక్క కోర్కె నెఱవేరు గాక! అన్నిటి కన్నను న్యాయింగుటను ప్రాత విద్యార్థుల సంఘవిజ్ఞాపన మతివిచిత్రముగ నున్నది. ఈ సంఘసభ్యులకు దేశములో సభిక బాధ్యత గలదట! తమ తేమములకు అభ్యంతరముల గల్పించుటకు కొలదిమంది కుట్రదారులు బూని యున్నారట! వీరు ఆందోళనాపరులట. ప్రభుత్వము వారి దృష్టిని తామే యాకర్షించుటకు వీరెల్లపుడను అరచుచుందురట! రాజకుమార కళాశాలను స్థాపించుట గూర్చి వీరు విమర్శించిరట అందుచే తీవ్రమగు సంస్కరణము లెవ్వియు నొసగ గూడదని వీరు చెలిపిరి. ప్రతికూలురు తమ యాశయములను వివిధసంఘముల ద్వారా చెలుపుట కవకాశ

మొసగబడెను. ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య విషయమున దక్షిణ యూరపియను సంఘము వారు జాతులబట్టి దప్ప ప్రదేశము బట్టి ఎట్టి ప్రాతినిధ్యము నంగీకరింప లేదు.

మంటాగూగారి విధానముల స్వభావ మెట్టిదో గ్రహించెదరని దలంచు చున్నారము.

నిరాకరింపబడిన విజ్ఞాపనలు

న్యాయిందీయా పత్రిక యిటుల వ్రాయుచున్నది:

"నిరాకరింపబడిన ఆంధ్రమహాజన, ఆర్యవైశ్య విశ్వకర్మ సంఘముల విజ్ఞాపనలతో సానుభూతి చెలుపుచున్నను, బ్రాహ్మణేతరుల ప్రతినిధిసంఘమునకు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారు ఎక్కుడు సాయము గావించిరి. వారి విజ్ఞాపన మంగీకరింపబడినగాని, తమ విజ్ఞాపనము సమర్పించుట కంగీకరింపలేదు. ఈ సంఘమువారు తీవ్ర ఆందోళనము గావించలేదు. ఒక్క విజ్ఞాపనము విషయమై మాత్రమే పట్టుదల జూపిరి."

వీరి పట్టుదల గొనియాడ తగినదే!

నిర్బంధోచిత విద్య

వంగదేశ శాసన నిర్మాణ సభలో, నిర్బంధోచిత విద్యా శాసనము గౌరవనీయులగు సురేంద్రనాథరాయి గారిచే ప్రవేశపెట్టబడెను. బాంబాయి శాసననిర్మాణసభలో పటేలుగారి శాసన మంగీకరింపబడెను. కొన్ని వత్సరముల క్రిందట యసాధ్యమని ప్రభుత్వము వాచే నెదిరింపబడిన నిర్బంధోచిత విద్యావిధానము నేడు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములచే నంగీకరింప బడుట కాలమహిమ గాక మరియేమగును?

(౧) - - -

న్యాయస్థాన వార్తలు

హైకోర్టు:— ఈనెల 24 వ తేదీ నుండి జనవరి 4 వ తేదీవరకు క్రిష్ణమను పంతులుగారు చెన్నపురి హైకోర్టుమాసి చేయబడును.

మర్రిల దొంగతనము:— నీడక హేమ్మరొడ్డు గోదామలలో నివాసండుమి సెట్టియ్యగారి గోదామలలోపని చేయుచుండిన శాబుమియాన్ అనువాడు 7 మర్రిలను అపహరించి విక్రయించెను. నివాసండుమి సెట్టియ్యగారు పనివాని పైరిశేసుచేసిరి. రాజధానిమేజస్ట్రేటుగారు కేసువిచారణచేసి నేరస్థునికి 1 సంవత్సరము కఠినశిక్ష విధించిరి.

నగల దొంగతనము కేసులు:— గత రెండు మాసములనుండి కుతాను అనునతడు తంబుసెట్టిపిల్లి ఇండ్లలో దొంగతనములు జరిగించుచుండెను. మేడలు మిడ్లలు యొక్క పరుండిన స్త్రీల నగలను, బట్టలను అగుపడిన ఖరీదుగల వస్తువులనున్నటిని అపహరించుట ప్రారంభించెను. నడిపేలు సెట్టిగారి గడియారములను కొన్నిటిని నేరస్థుడు అపహరించెను. ఈసందర్భమున సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు పోస్ట్ సారధిఅయ్యగారు ముద్దాయిని పట్టుకొని కేసుచేసిరి. ఈకేసులో రాజధాని మేజస్ట్రేటుగారు ముద్దాయికి 6 మాసములు కఠినశిక్ష విధించిరి. మరియొక కేసులో రాజధాని కేసు మేజస్ట్రేటుగారు వీరికే 4 మాసములు కఠినశిక్ష విధించిరి. ఇంకా వీరిపై 8 కేసులు విచారణలో నున్నవి.

పైసికిలు దొంగతనము:— గత నెల 22-వ తేదీని ఇ. రామనాథక్ అను నొక విద్యార్థి బ్రాహ్మణుని బాలయోగ్యుడగు మనకు బోయి తన పైసికిలును ద్వారముకడ విడచి లోనికి బోయెను. అతడు తిరిగి వచ్చునంతలో ఏ. లక్ష్మణమొదలి అను మఱియొక విద్యార్థి దానిని త్రొక్కుచుపోయెను. రామనాథక్ వెంటనే పోలీసువారితో తన పైసికిలు గూర్చి రిపోర్టుచేసెను. అవరుడే ఉత్సవదినమున లక్ష్మణమొదలి పైసికిలును త్రొక్కుచుండగ రామనాథక్ చూచి పైసికిలుతో గూడ వానిని పోలీసువారికి ఒప్పగించెను. వారు వానిమీద కేసుచేసిరి. మేజస్ట్రేటుగారు కేసు విచారణచేసి నేరస్థుడు గొప్పకుటుంబమునానివాడను, విద్యార్థి యు యగుటచే శిక్షలేక విడుదల చేయునని చెప్పిరి. మఱియొక సంవత్సరము లోపల నిట్టి దొంగతనములు గావించని విద్యార్థివల్ల నొక పత్రము పుచ్చుకొన బడినది.

అంధ్ర ప్రదేశ్ సంగ్రహము

(తెలుగు పత్రిక)

అంధ్ర ప్రదేశ్

బ్రిటిషు ఆహార సామగ్రి.

లండను, డిసెంబరు 18:—ప్రజల మండికమున కైదును గా రాహారాధి కారి తిరపున నిట్లు తెలిపిరి. ఆహార మంత్రివర్గము వారివద్ద ఆహార కృత్యమును మొకటి నెలకొల్పబడును. అందు అన్ని తరగతుల పనివాండ్రు ప్రతినిధులు నుందురు. స్త్రీల ప్రతి నిధులునుందురు. ఆహారపదార్థముల ఖరీదులు మొదలగు వ్యవస్థల పరిష్కారించుటలో నీసంఘమువారు పదార్థముల ననుభవించు వారిల సత్వములను గాపాడెదము.

ఆంగ్లేయుల సమరోద్దేశములు.

కార్మిక పక్షమువారి ప్రకటనాపత్రము.

లండను, డిసెంబరు 18:— వర్తకసంఘ చుహాసనివారి కమిటీయును, కార్మిక పక్షమువారి కార్యనిర్వాహకవర్గమును చేరి యుద్ధకార్యములను ప్రకటించిరి. వీరు వెలువరించిన పత్రము లండను నగరమున 28 వ తేదీన జరుగఁజూపు జాతీయ కార్మిక మహాసభ కనుపఱచును. సాంఘిక వాదులును, కార్మికపక్షము వాదులు 1915 సం. ఏప్రిల్ 2 తేదీన ఆహ్వానించిన ప్రకటనమును వైఫల్యము కలరల గామోదించు చున్నది. ప్రపంచమున ప్రజాస్వామ్యము కుశలముగ నందు నిమిత్తము ఆంగ్లాకార్మికము యుద్ధమున సాగింప నియోజ్యులది. పురాజ కీయ వ్యవహారమున వ్యవస్థాపనమున వైఫల్యముఁబడించుచు, విదేశ రాజ్యాంగము స్థాపించు సభవారి హస్తాక్షరము యుద్ధపరిమళముతోనున్నది. నిర్బంధ వైఫల్య సేక లోకము దెచ్చుటకు పాపచూపరాదు. అంతర్జాతీయమున మోక్షార్థము, జాతుల సమితిని నిర్వహించుటయును కర్తవ్యము. వైఫల్యకాండలకు లకు మిగుల సేర్పించి, ఆయుధముల విక్రయించు వర్తకసంఘములు లాభములు మూటగట్టుకొనకుండ యేర్పాటులు చేయవలయును. నేతమును జయించుకొనుటకు గా నొసర్చు సంగ్రామమును ఖండించుచు, వైప్రకటనా పత్రము కొంత నవ్వరి హారమును, రాష్ట్రనిర్మాణములందు సవరణలు జరుగవలసి యున్నదని వ్రాయుచున్నది. అంతర్జాతీయ కమిషను సేర్పించి జర్మనీయులు బెర్లినును నెడ నొసర్చిన దౌర్జన్యమునకు చిరుకు పరిహారమును వారికిప్పించి, బెర్లినును నుచు నున్నతంత్రము నొసగుట సంధికరణములందు ప్రధమస్థానము నాక్రమింపవలయును. అత్యున్నతమును రాష్ట్రమున గూర్చి జర్మనీయులను ఖండించుచు, ముఖ్యము జాతుల సమితి రక్షణముక్రింద ఆ రాష్ట్రము తన బాధినిధిని తీర్చిదిద్దుకొనవలయును. బాల్యముగూర్చి పుస్తకమును అంతర్జాతీయ కమిషనువారు పరిష్కరింపవలయును. తమ రాజ్యాంగమును గూర్చి పరిష్కరించుకొని పోలెడు రాష్ట్రీయులకు స్వాతంత్ర్యమియవలసి యున్నది. కుటుంబముల యాజమాన్యమున నుండి విడుదలయగు ప్రజలు జాతుల సమితియొక్క రక్షణమునకు కమిషను వారిచే పరిపాలింపవలయును. కాక స్టాంట్టోని పిలువగము కృత్యమునై రెటర్నరేఫర్లనుగ నొసర్చవలయును. ఆఫ్రికాయందు జయింపబడిన రాష్ట్రముల నన్నిటి నేకమొనర్చి ఆఫ్రికా రాష్ట్రముక్రింద పాలించుటకు గాను అప్రదేశములను జాతుల సమితికి స్వాధీనమొనర్చవలయును. ముద్దానాంకమున ఆర్థిక సమరమును ప్రారంభించుకూడదు. గాని స్త్రీలు కుశువు ముగ్గుగున నేకము నిష్కర్షణమును చంపబడి, వారికుల గూర్చి యెంతయొ నవ్వ మొనర్చునది. గణక యా క్రాంత్యముల నన్నిటిని విచారించి సేకముల సుచితరీతిని శిక్షించి గాని కార్మికవర్గమువారు సంకల్పమొందనేరదు. ఇట్టి సేకములను విచారించుట ప్రత్యేకమున స్వామ్యస్థానము నొకదాని సేకముపలసి నదిని వైప్రకటనాపత్రము పాచ్చిరించుచున్నది.

జర్మను దాడి.

లండను, డిసెంబరు 17:— ప్రజల మండికమున దాడుల మాన్పమ రాగారిట్లు చెప్పిరి. 12 వ తేదీ ఉదయము 8-30 గంటలకు ట్రైనిగావల రెండు పడకలకు ఫిరంగిదళముల వారి దిరించిరి. ఒక దానికి చాలనవ్వము గలిగెను. రెండవది మునిగి పోయెను. అందుకు వారలలో 8 గురు చంపబడిరి. మొదట వాని నొక జలాంత గ్రామి యెదిరించె నని తెలియవచ్చెను గాని తరువాత విస్వసంక నాక ఎదిరించెనని తెలియవచ్చెను.

లెప్టినెంటు గ్రేగారు.

బంధితుడగుట.

అయ్యుటెగ్గాయ, డిసెంబరు 18:— వైకవుంటు గ్రేగారి సోదరపుత్రుడు లెప్టినెంటు గ్రేగారి వరలో విదేశ రాజ్యాంగ మంత్రిత్వమును వహించియుండెను. ఈత డిటివల జర్మని వారిచే కైదీగ బంధుకొనబడెనని కేసునుండి తప్పివాడన వచ్చెను. జర్మనీయులతో పోరాడు సమయమున లెప్టినెంటు గ్రేగారు పార్టీజి కాక యుండుండిరి. నాకాదరాధికారి చనిపోయిన తోడనే అధికారమును వహించి దళమును నడిపించెను. గ్రేగారికా యగ్ని గోళపు ముక్కనుండి గాయపడిరి. జర్మనీయుల దీప్తాయుధాక యొకటి వీరిని గాపాడింది.

మరికొన్ని వివరములు.

జర్మనివారి క్రూరులు వారి దీప్తాయుధాక నాకలకు సహాయపడిట్లు కోపెను హేనునుండి వచ్చిన తంత్రివార్తలు తెలియజేయుచున్నవి. శత్రుశత్రువులనుండి వెలువడు యగ్ని దాడులవైదము పోయను పడక పార్టీజి నాక పది నిమిషములలో మునిగిపోయెనని నావికులు తెలియజేయుచున్నారు. నావికులు తుదివరకు ఫిరంగులను ప్రయోగించుచుండిరి. తటస్థదేశములకు కొందరు నావికులకు వారి గమ్యస్థానమును జేర్చుచు జర్మనీయులసరి. గాని ఆ నావికులు జర్మనీయుల కోర్కెను పాటింపక తమపడకలను నాకై చేరగలమని చెప్పిరి.

స్కాండినేవియనుల నెదిరింపులు.

లండను, డిసెంబరు 17:— ప్రజల మండికమున సర్ ఎక్స్ గెడ్డిను గారిట్లు చెప్పిరి. స్కాండిను సామగ్రి ఓడలు రెండు బ్రిటిషు ఓడ ఒకటియు చచ్చుచుండ శత్రువులు వాని నెదిరించి ముంచివైచిరి. బ్రిటిషు యుద్ధకాక ఒకటియు, సాముల పు పడకలు 4 ను ముంచివేయబడినవి.

ప్రాశ్న

జర్మను దాడులు.

లండను, డిసెంబరు 17:— నేటిరాత్రి ప్రకటనము నందు సర్ డగ్లసు హేను గారిట్లు చెప్పిరి. ఈ ప్రజలమునీ కుశలున సమీపమున రెండుస్థలములకు శత్రువులదాడి దారు తెలిసింది. మేముకదాడిని వెనుకకు తరిమితిమి. మరియొక పోట శత్రువులు లోప ప్రవేశించి కొంతమంది మనుష్యులను పట్టుకొనిరి. మేము మరల ప్రతియూద్ధము నొసరించివారి ననటి నుండి తరిమివేయుటయే గాక అనేకమందినిచంపి మరికొంత మందిని ఖయిలీలను జేసితిమి. తక్కినవరంగమంతట అన్వేష్య ఫిరంగియూద్ధము జరిగెను. నిన్నటిరాత్రి విశేషముగ మంచు కురిసెను. ఈ దినమునగూడ పడుచున్నది.

లండను, డిసెంబరు 18:— బ్రిటిషువారి ప్రధాన కార్యాలయము చద్వమునై టురుగారి విలేజుకు నిన్నటి దినము తింతిసంపుచు నిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:— పశ్చిమ రంగమున విశేషముగ మంచు కురియుచున్నది. నేల నాటంగు శముల యెత్తున నుంచు పడియున్నది.

లండను, డిసెంబరు 17:— నేటిరాత్రి పరామివారిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు:— మ్యాజునది కుడివీరమునన, నెంటు క్వంటినునకు దక్షిణమునను అన్వేష్య ఫిరంగియూద్ధము జరిగెను.

కెయిలాక్సుగారి శిక్ష.

స్వారిసు, డిసెంబరు 18:— క్లెమెంకోగారు చేంబరు కమిటీవారికిట్లు చెప్పిరి. కమిటీవారు తీర్మానము గావించక పూర్వము, కేయిలాక్సుగారు కోములో గావించిన చర్యలవలన చాల అకాలి తలంగలదని భేదను సోన్చినోగారు పరామి రువ్యకు రాయభాదల హేచ్చించిరి. ఎం. క్లెమెంకోగారు మరల నిట్లు చెప్పిరి. ఎం. కేయిలాక్సుగారు సాధారణ పౌరుడుగనే యుండిన అశనిమిద గావించబడిన నేరముల గూర్చి యంత చర్చయే లేకుండియుండెను. చేంబరువారుగాని కేయిలాక్సుగారిని శిక్షింపవచ్చు కోరతనమువారు రాజీనామా నిచ్చెదరు.

కేయిలాక్సుగారి కేసు.

స్వారిసు, డిసెంబరు 17:— చేంబరు వారు నియమించిన ప్రత్యేక సంఘము ఎం. కేయిలాక్సు, ఎం. తోస్టెలాలుల నేరములను పరిశోధించుచు పార్లమెంటువారి నీ కేసు లో బాధ్యతను విడువగోరిరి.

మొట్టమొదటి దాడుల స్త్రీయు, మొరటిస్త్రీ మేము రునగు గోరెట్లు అందరను సరిగారు మరణించిరి.

సమాఖ్య

రస్యారాష్ట్రమునంద రాజకము.

బొల్ని విక్కు. క్షూర పరిపాలనము.

లండను, డిసెంబరు 17:— రస్యాయంతయు గందరగోళముగనున్నట్లు పెట్రోగ్రాడునుండి తంత్రివార్తలు వచ్చుచున్నవి. బొల్ని విక్కు పక్షమువారు యితరపక్షముల కన్నిటికిని చెందిన వ్యక్తులను అరెస్టు చేయుచు, రస్యారాష్ట్ర పరిపాలనము భీకరముగ నున్నది. కోకాధికారులను పర్ష్యాడిస్కువుంటు బ్యాంకి దైరెక్టురులను యిటీవల బంధింపబడిరి. రస్యాయుండి సమాచారము విశేషముగ తెలియవచ్చుట లేదు. కార్మెయిను నేనానిని అరెస్టుజేసినను వార్త భృవము కాలేదు.

బొల్ని విక్కులు, జర్మనీ దేశపు సాంఘిక వాదులు.

స్టాకోమున రాయభారములు.

లండను, డిసెంబరు 17:— ఇంతవరకు రస్యారాజ్యాంగ సభకు 300 మంది సభ్యులెన్ని కొనబడిరి. వీరు యందు 160 మంది విప్లవసాంఘిక వాదులును 98 మహాకీన్సమాలిస్తులును 11 కాడెట్టులును కలరు. విప్లవసాంఘిక వాదుల యుద్ధ్యములకును, మాన్సి మలిస్తుల యుద్ధ్యములకును వ్యత్యభేదము లేదు. నా రుభములును అధికారముకొరకు పోరాడుకొనుచున్నారు. ఓవ్యయము న్నగు జర్మనీదేశపు సాంఘిక వాదులు స్టాకోమునకు వచ్చి, అచట బొల్ని విక్కు ప్రతినిధులతోడ రాయభారముల జరుపుచుండిరి. ఈ రహస్యపు రాయభారములను బ్రాంటింగుగారు ఖండించుచున్నారు.

జపాను సేనలు దిగుట అసత్యము.

ఉద్యోగుల ప్రకటనము.

లండను, డిసెంబరు 17:— జపానీయులు వ్లాడివస్టుక్కు యొద్ద సేనల దివింపక వదంతు లసత్యమని, జపానుఉద్యోగులు ప్రకటించు చున్నారు.

కేడ్జులు ప్రజలకు శత్రువులు.

పెట్రోగ్రాడు, డిసెంబరు 17:— సోవియట్టుల కార్యనిర్వాహక సంఘములో ననేకులు కేడ్జులు ప్రజలకు శత్రువులని ప్రకటించిరి.

కాననభ్యుల సరెట్టుచేయుట బాగులేదని అక్షేపించుచు రయితులచుహాసభ వాగోక తీర్మానముచేసిరి.

జారుగారు తప్పించుకొనలేదని అధికారులు చెప్పిరి.

లండను, డిసెంబరు 17:— మెకోలేయపునుండి ఇట్లు తింతివచ్చుచున్నది ఒడిసాలోనుండు మాన్సుహాలిస్తునశములు యుక్రేనియను పార్లమెంటు నెదిరించిరి. అయినను యుక్రేనియను దళములు మాన్సుహాలిస్తుల తరిమివైచిరి. నల్లసముద్రపు నావికులలో ననేకులు యుక్రేనియనుల జేరిరి.

ఇటలీ

భయంకరముగు పోరాటము.

లండను, డిసెంబరు 17:— ఇటలీయును అధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు. ప్రేటూపయే పీల మధ్యకు భయంకరముగు ఫిరంగి యుద్ధము జరిగెను. కోలుకే పిల్లికవీరమున పదా తిదళములు భయంకరముగ యుద్ధము సెనరించినవి. శత్రుదళముల నేకముగవచ్చి మృత్యు యుద్ధమును వెలకకు తరుచుగొట్టి నవి. అయిన మహిళములు క్రొత్తగా కొన్ని వచ్చి మరల లాభకరముగ మా స్థలముల బలపరచినవి. ప్రేటూలోయకొనను శత్రువు తెలిసింపగా మా ఫిరంగిదళము లోకవో జేరి శత్రువుల చెల్లాచెదురుగ బారదోలిరి.

పేలెస్టీను యుద్ధము.

కైరీల సంఖ్య.

కెయిరో, డిసెంబరు 18:— ఇంతవరకు 572 ముగ్గులైనికోద్యోగులును, 11474 సైనికులును బంధింపబడిరి.

ఈ తేదిన సెంట్రలుస్టేషనునుండి 18-45
గంటలకు బయలుదేరు సి-99 తిరువల్లూరు లోకలు
సెంట్రలుస్టేషనునుండి బయలుదేరుటకు బదులు
రాయపురమునుండి తిరువల్లూరుకు పోవును.

వృత్తాంతములు

నెల్లూరుమండల స్వరాజ్యములో సభ:— ఈ మహాసభ డిసెంబరు నెల 19 తేది సాయంత్రము 5 ఘంటలకు నెల్లూరు పురమందిరమున జరుగనున్నది. సభాకార్యము సభ్యులరునుము 1 రూపాయి. ప్రవేశింపరునుము 5 అణకాలు.

రాక్షసిబొంబు పట్టుముగనుండుట:— యుద్ధకార్యక్రమములచే బొంబుపట్టులు తక్కువగుచున్నవి. గనుక మ్యూనిసిపాలిటీలు, కాన్స్టేబులు, గ్యానుడిములు కంపెనీలు, ట్రాము కంపెనీలు, మున్నగువారు బొంబులను మితముగ నానుకొనవలసినదని పరిపాలనాధికారి హెచ్చరించుచున్నాడు. ముందు సంతకమును గూడ బొంబులను మితముగ వాడవలసియుండును. ఇతివరలో నీవలకు సప్లములు పూర్తిక జరుగనట్లు ప్రత్యేకపు టుత్తరవులు జరిగియున్నవి గాని యంతటనుండియు సప్లములను తగ్గించుట వారాధానము వారు ప్రకటించిరి.

ఇంటిలో జ్వరపడి యా ప్పిని కొంటిండుకపోవుట:— జాంబాయిలో ప్రేంద్రహస్తుకోడ్లలో నివసించుచుండిన చన్ని లాల్ మెహతా అను నతిభార్య గత గురువారము మధ్యాహ్నము 5 గంటలకు భువనీశ్వరస్వామి ఆలయమునకు పోయెను. తా నాలయమునకుపోవు పూర్వము యామె ఇంటిలోను నకు గట్టిగ తాళములు వేసెను. ఆమె తిరిగి 5 గంటలకు ఇంటికిపోయి చూచునపుటికి తలుపులు తెరువబడియుండెను. లోనికి పోవునపుటికి నెట్టెలు విరుగగొట్టబడి యుండెను. దానియందుండిన నగలు, కర్రలు మొదలగు 6090 రూ.లవలకు సామగ్రి అపహరింపబడెను. చన్ని లాల్ మెహతా ఆమరునటి దినమున జరిగిన సమాచారము నంతకు పోలీసువారికి తెలిపెను. వారు దొంగలను వెదకుచున్నారు.

మైసూరునందలి గ్రంథాలయములు:— తమ తమ కాఖలయందున్న గ్రంథాలయములను వృద్ధిపరుపవలసినదని, మైసూరు దొరతనమువారు వివిధకాఖలకు తర్రపు చేసిరి. కంప్లౌటరు కార్యాలయమునకు చేసిన గ్రంథాలయ మిటికల ప్రజల యుపయోగము వినియోగము విడుదలచేసినది. అధికములు మున్నగు విషయములకు సంబంధించిన అపూర్వముగ గ్రంథము లీయాలయమున రెండు వేల కలవు. మేగజైనులు మున్నగునవి వెక్కులు కలవు. ఈ యాలయమునకు ప్రత్యేకముగ వొక యధికారి కలడు. ప్రజలకు వుపయోగపడుచుండెను గాన దీనియందు కొత్త గ్రంథములజేర్చి వివిధయొన్న కంప్లౌటరు ఎస్. ఎస్. క్రీష్ణరావుగారు రుద్దేకొని యున్నారు.

భారతీయ బాలయోధ సంఘము:— గత సోమవారము సాయంత్రమున సుంకంబాకము ప్రాంతకాశాల మందిరమున జె. హెచ్. స్టేనుగారి అగ్రాసనాధి పత్యముక్రింద సౌకసభ జరుగజేసినది. అనేకపాతకాలల ప్రధానోపాధ్యాయులు సభనలంకరించిరి. మిగిలినవారిలో ఏ. జె. గ్రీన్లు, హెచ్. ఎస్. డెవోన్, విక్టోరియా మెన్ డెన్, ఏ. జె. నియెట్రన్ లివరెండు సదసభేందు గార్లుండిరి. బాలయోధోధ్యమమును భారతీయ బాలలలో గూడ కలగజేయుటకు ఈ సభ జరుపబడినదని అగ్రాసనాధి పతులు నుడిచిరి. చెన్నరాజధాని బాలయోధ కమిషనరు విక్టోరియా మెన్ డెన్ గారు తామలోనించిన విధానములను సభ్యుల కెరింగించిరి. పదవ భారతీయ బాలయోధ సంఘముకటి ఏర్పడినది. సంఘకార్య నిర్వాహకసంఘ సభ్యులు యొన్ని కొనబడిరి. స్ట్రాటుమాన్ గారు తరిఫీదు చేయించుట, మెన్ డెన్ గారు ప్రారంభించెదరు.

సంయుక్తరాష్ట్రముల సహకారసభ:— లక్ష్మణపురిలో నిన్నటిదినము రాష్ట్రీ గుహకారసభ సమావేశయ్యెను. సభను ప్రారంభించుచు డెప్టీ సెంటు గవర్నరుగారి యుద్దేశము. సెంటులబ్యాంకులయొద్ద దృష్టినిసెగించి ప్రారంభపు బ్యాంకుల కత్తును ప్రధానమంత్రి సభ్యులను వియముగనున్నది. ఇంకను తగినంతమంది పనిచేయు వారులు సమకూడలేదు. ఈయనభయముక గ్రామ ప్రాంతముల జేరలేదు. సెంటులు బ్యాంకుల డైరెక్టులను, సాధారణపు టాయాయములు గలవారికిని, రాజకీయ జేర్లల కంటే యుద్దయము నభివృద్ధి నొందింపవలెనని మంచి జేయుచున్నాడు. గాజకీయ జేర్లల కెడెట్లు చెప్పచున్నాడు. సహకారోద్దయముగూడ సేకరితీ యధాశక్తి క్షుణ్ణపాతకముగనున్నది. అది మనజేరుటందే యున్నది. విజ్ఞానకంఠులను ఎన్నికచేయుట సంఖ్య సభ్యులకేయుటకు పద్యుత గాటుగి విడి అక్రింకనహోయ మొందుటకు దగ్గర త్రోవగ నున్నది.

ఫోర్టు సెంటు జార్జి గెజెటు

అన్నప్ప పరశురామదా సహాత్రోగారు గంజాము జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

మారెళ్ళ గంగరాజు పంతులుగారు బరంపురము తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

మహమ్మదు సాదాజీర్ లాలు సాహేబు బహద్దూరు, సిద్ధవటము. సందారు ఉద్దను సాహేబు బహద్దూరు గార్లు అనంతపురము మ్యూనిసిపల్ కాంసిలు సభ్యులుగ తిరిగి నియమింప బడిరి.

నిలనిమేదిని సాహేబు బహద్దూరు గారు శ్రీకాకుళము మ్యూనిసిపల్ కాంసిలు సభ్యులుగ నామోదింప బడిరి.

శ్రీకాకుళము మ్యూనిసిపల్ కాంసిలు సభ్యులు ఉన్ మాకొఖాక సాహేబు బహద్దూరుగారు వరుసగ మూడుమాసములు సభకు పోనందున వారి సభ్యత్వము రద్దుచేయబడినది.

మాదిరెడ్డి గంగరావు నాయకుగారు బందరు తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

సుబేదారు మేజరు మహమ్మదు షేక్ అబ్దుల్లా సాహేబు బహద్దూరుగారు బెజవాడతాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

లక్ష్మీరాజులకు రాజుపంతులుగారు బెజవాడ తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

శ్రీగిరి రాజు లక్ష్మీనరసింహముగారు గుంటూరు తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

తేజోమూర్తుల అప్పల నరసింహులు పంతులుగారు భీముని పట్టణము మ్యూనిసిపల్ కాంసిలుసభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

హిందూదేశ శాసనబద్ధ సంస్కరణములు

పండిత మదనమోహన మాలవ్యగారు

మా. ల. గు. పండిత మదనమోహన మాలవ్యగారు 17-వ తేదీనాటి సాయంత్రము బ్రాహ్మణులలో జరిగిన బహిరంగ సభలో "హిందూదేశమున కాసన బద్ధములగు సంస్కరణములను గూర్చి ఉపన్యాస మొనగిరి. మానసియులగు భక్తి కాహనలాలు గారు సభాధ్యక్షతను వహించిరి. మాలవ్యగారు 19 గురు అనధికార కాసనసభ్యుల విజ్ఞాపన చర్యతో యుపన్యాసము నారంభించిరి. కాంగ్రెసులోని ప్రజాధికారకత్తల వివరించుచు నదియే హిందూదేశ కార్యదర్శిగారు బాధ్యతా సహితపరిపాలనయే విటిషు పరిపాలనా గవ్యస్థానమని చెప్పటకు కారణమని పలికిరి. కొంతమంది విమర్శకులు "క్రమక్రమము"ను మాటనుగూర్చి అత్యధిక విమర్శనచేయుచున్నారు. అట్టి విమర్శనోద్దేశమా యభివృద్ధి నాపవలయుననియే వారియొద్దేశ్యము. హిందూదేశమున కాసనబద్ధములగు సంస్కరణములు హిందూదేశము విజ్ఞోరియా మహారాజగారి కర్పింపబడిన దాదిగ నారంభింపబడినవి. మెల్లమెల్లన నవి 1861 వ సంవత్సరపు ఇండియా సభలచట్టము, 1892, 1905 వ సంవత్సరము లందలి మాన్యు అన్నియు సంక్రమముగ నూదించుచు ఇంతి మందగమనమున పోవుటయే తేజాభివృద్ధియు నుండదుగనే యభివృద్ధి నొందుటకు కారణము.

నిశ్చయముగ కొంత యభివృద్ధిగలదు. ప్రజలకు స్వపరిపాలనాధికారమున నింక చాల అధికముగ సభివృద్ధియుండెడిది. అట్టి సంస్కరణములనే కాంగ్రెసు లీగు ప్రజాధిక గోరుచున్నది. ఈ కోరిక ధరించినదేశమునకు గొప్పబాధములు గలుగుటయే గాక సామ్రాజ్యమునకును కాంతి నెలకొల్పుట, సైనిక స్వసంరక్షకత్వ క్రిని గలిగియుండుట మొదలగు లాభము లనేకములు గలుగగలవు.

జర్మని విదేశాంగమంత్రి రామబాబుల జరుపనేగుట

అన్నపూర్ణము డిశంబరు 18:—సంధి రాయబారములు జరుప జేరకన్నక పాలకుగారు బ్రెస్టులో విన్నవనకు వెళ్లుదురని బెర్లిను నగరమున నుండి రియలైజాద్ వచ్చెను.

హాట్లము; బోల్షేవిక్కులు.

లండను, డిశంబరు 18:—జాపానీయులనుండి రైటుగారి కిట్లు తెలియకచ్చెను. హాట్లలో ననేకులు జూయితలు. వారందఱును బోల్షేవిక్కుల అధికారముననే ఉన్నారు. అగ్రాంతి అత్యధికముగ నున్నది. దోషిడిదారులు జాపానీయులు మొదలగు వారి కొల్లులను దోచిరి.

ఆంధ్రమహాసభ విజృంభి నిరాకరింపబడుట.

ఆక్షేపక తంతివార్తలు. నెల్లూరు.

నెల్లూరు గోక్షేత్రాత్మ వర్ణమువారు ఈ క్రింది తంతివార్తను మాంటేగురాజు ప్రతినిధి, గవర్నరు కార్యదర్శిగార్లకు పంపిరి:— ఆంధ్రసభా విజ్ఞాపనము నిరాకరింపబడుట విశేష విషయమును గూర్చినది. ఆవిజ్ఞాపనమును గూడ తక్షణము చేర్చవలెనని అధికారులను నెల్లూరు ప్రాంత సంఘము వారు ప్రార్థించు చున్నారు.

పర్యామిడి. పర్యామిడి పురజనులు టి. ఎస్. రాయశాస్త్రిగారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయి ఆంధ్రమహా సభావిజ్ఞాపనము చెన్నరాజధాని సంఘవిజ్ఞాపనము మున్నగు విజ్ఞాపనములు నిరాకరింప బడుటనుగూర్చి తమబలగు నసంతృప్తిని దెలుపుచు తీర్మానముజేసిరి. జె. డి. స్వామి, రెడ్డి శాస్త్రి మున్నగువారు పాల్గొనిరి. ప్రాధేసరురాయమూర్తి నాయకుగారి దేరాలో సభజరిగెను. సభయందు రాయమూర్తినాయకుగారును పాల్గొనిరి.

కర్నూడ. గంజాముజిల్లా కర్నూడ గ్రామమున గ్రామజనులు సభచేసి ఆంధ్రమహాసభా, చెన్నరాజధానిసంఘము మున్నగు సంఘముల విజ్ఞాపనలు నిరాకరింపబడుటనుగూర్చి తమయసంతృప్తిని దెల్పి రాజప్రతినిధి మాంటేగుగార్లు తమ కార్యక్రమమును కొద్దిగ మార్పుకొని ఈవిజ్ఞాపనలను గూడ సంగీకరింపవలెనని ప్రార్థించుచు తీర్మానించిరి. జె. రాయదాసు నాయకుగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి. అన్ని సంఘముల ప్రతినిధులును సభ నలంకరించిరి.

గుడివాడ. గుడివాడ తాలూకా దొండపాడు పురజనులు సభచేసి

మాంటేగు రాజప్రతినిధి గార్లకును పరివారమును స్వాగతము నొసగుచును, కాంగ్రెసులోని సంస్కరణముల నామోదించుచును, అన్ని విజ్ఞాపనలను నుకొనవలెనని ప్రార్థించుచును, అకారణముగా కొన్ని విజ్ఞాపనలను నిరాకరించుట అక్రమమని తెల్పుచును, భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రవిభాగమును జేయ ప్రార్థించుచును, ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్రము నిర్మింపవలెనని కోరుచును తీర్మానముల జేసిరి.

17వ తేదీని గుడివాడతాలూకా గురజగ్రామమునుండి

ఎర్రేని కోనయ్యగారును, చంద్రాలనుండి అనుసుమిల్లి భీమయ్యగారును, కోడూరునుండి ఎర్రేని సత్యనారాయణగారును, గుడ్లవల్లేరునుండి పొట్లూరి నూర్యనారాయణగారును మాంటాగూరు చహామంత్రి వరుస కీర్తముగా తంతివార్త నంపిరి:— "మాగ్రామవాసులు కాఖాప్రతినిధ్యముతో గూడిన కాంగ్రెసు విధానమును, భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రములను మరల నింకొకసారి యొసంగవేడుచున్నారు — ఒక విశేషము.

విలూరుతాలూకా దెందులూరు గ్రామమునుండి మొట్టపర్తి చినవంకయ్యగారు ఆ గ్రామ ప్రజల తరపున 17-వ తేదీని మద్రాసు గవర్నరుగారికిని మాంటాగూ గారికిని ఈ క్రింది తెలిగ్రాము లిచ్చిరి:— "ఆంధ్రమహాసభవారి డిప్యూటీవైస్ అంగీకరింపవలెనని ప్రార్థించుచున్నాము." ఈ విధముగానే ఆచుట్టుపట్ల గ్రామమునుండి చాల తెలిగ్రాములు వెళ్లుచున్నట్లు తెలియవచ్చుచున్నది.

అవసర చెన్నపురి రాష్ట్రీయసభ. 5 వ ప్రకటనము.

ఈ నెల 21 వ తేదీని సభామందిరమునందు మధ్యాహ్నము 12 గం. కు (11 గం. కు కాదు) ప్రారంభమగును. ప్రతినిధులు తమ టికెట్లను సాఫ్టుమైనంత త్వరగా కొనవలెను. అనిబీ సెంటు, సరోజినీదేవి మున్నగువారు కార్యక్రమమున పాల్గొందురు. విచ్చిక సేకరణలుగా నుండగోరన వారందఱు శేపు (20 వ తేదీ) సాయంత్రము 5-30 గం.కు గాను పేటలో పీటర్సు రోడ్డులోని సభామందిరమున సమావేశము గావలెను.

పోలంల సైన్యము; జర్మనురైలులు

లండను, డిశంబరు 18:— నార్థానుండి ఇట్లు సమాచారము వచ్చుచున్నది.— పోలంలలో ననేకులు జర్మనురైలులతో పోరాడు నిమిత్తము పోలంల సైన్యము నెలకొల్పుట కంగీకరింపబడుచున్నది.

THE GREAT WAR

TELEGRAMS.

[Reuter's Agency]

Great Britain

British War Aims.
Labour Party's Statement

LONDON, December 18.

The Parliamentary Committee of the Trade Union Congress and the Executive of the Labour Party have issued a statement regarding war aims which will be submitted to the National Labour Conference in London on the 28th inst. The statement reaffirms the declaration adopted by the Conference of Allied Socialist and Labour Parties on February 2nd 1915. It says that the fundamental purpose of the British Labour movement in supporting the continuance of the war is that the world may be made safe for Democracy. It urges the suppression of secret Diplomacy, Parliamentary control of Foreign Policy, Universal abolition of compulsory Military service, limitation of armaments, abolition of profit making by armament firms, establishment of a League of Nations and an International High Court, and the formation of International Legislature. While repudiating a war of conquest, the manifesto insists upon the necessity for restitution and reparation and certain territorial readjustments. It emphatically insists that the foremost condition of peace must be

Reparation By Germany

under the direction of an International Commission, of wrong done to Belgium and the restoration of Belgian independence. It reaffirms the reprobation of the crime by which Alsace-Lorraine was torn from France, and suggests that the inhabitants from Alsace-Lorraine should decide their own destiny under the protection of the League of Nations. It proposes that the reorganisation of the Balkan peoples shall be settled by an International Commission, and supports the claim that unredeemed Italians shall be united to Italy. The people of Poland must be allowed to settle their own destiny. The Manifesto says that peoples freed from the rule of the Turks should be administered by a Commission under the League of Nations and that Constantinople should be made a free neutralised port. It proposes that conquered Territories in tropical Africa shall be transferred to the League of Nations for administration as a single independent African State. It opposes economic war after peace, but says that British Labour will not be satisfied unless full free judicial investigation is made into the accusation of cruelty against particular Governments and persons, especially regarding loss of life and property of merchant seamen, and other non-combatants including women and children from inhuman and ruthless conduct. Therefore a Court of Claims and Accusations should be established to investigate such allegations.

The Attack on Scandinavian Convoy.
British and Neutral Losses.

LONDON, December 18.

In the House of Commons Sir Eric Geddes announced that as the result of an enemy attack on a Scandinavian convoy of one British and five neutral ships totalling eight thousand tons were sunk, also a British destroyer and four armed trawlers.

Nephew of Viscount Grey.
Prisoner in Germany.

LONDON, December 18.

AMSTERDAM:—A telegram from Kiel states that Lieut Grey, nephew of Viscount Grey, formerly Secretary of State for Foreign Affairs, is amongst prisoners landed from an attacked convoy. Lieut. Grey was on board the "Partridge" during the fight and assumed command when her Commander fell. Lieut. Grey was wounded by a shell splinter and was picked up by a German Destroyer.

Further Details.

Telegrams from Copenhagen state that German Light Cruisers supported the Destroyers. Neutral survivors state that the "Partridge" sank after ten minutes, fighting against overwhelming fire. The crews worked the guns to the last. Germans offered to take on board a number of neutral seamen after the convoy had been sunk, but the neutrals all refused preferring to take their chance of reaching Norway in open boats.

CHRISTIANIA:—All crews of the merchantmen of the sunken convoy have been saved. When the raiders attacked, the convoy withdrew from the area and the crew took to boats.

British Food Control.
Important Innovation.

LONDON, December 18.

In the House of Commons Mr. Clynes representing the Food Controller announced the establishment of a Consumers' Council at the Food Ministry with representatives of all working classes including women. The Council will protect the interests of the consumers as regards prices, and other food problems.

A German Raid.
Enemy Destroyer Sinks Trawler.

LONDON, December 18.

In the House of Commons Dr. Macnamara announced that two trawlers were attacked by gunfire off the Tyne at 3-30 in the morning of the 12th instant. One was damaged and the other sunk. Eight of the crews were killed. It was first reported that the attack was made by a submarine but later it was reported that the attack was made by a destroyer.

LONDON, December 18.

The death is announced of Mrs. Garrett Anderson the first woman Doctor and the first Woman Mayor.

Russia

Growing Chaos.
Bolshevik Terrorism.

LONDON, December 18.

Telegrams from Petrograd continue to reflect the growing chaos throughout the country. The Bolsheviks in pursuance of their policy of semi-terrorism towards non-Bolshevik elements continue wholesale arrests. The latest victims include a batch of ex-officials of the Treasury and also the Director of the Persian Discount Bank who was holding a meeting to assist bank officials who are at present on strike. All banks in the capital are closed. News from the province is scrappy and comes mostly from Bolshevik sources. There is no confirmation of the arrest of General Kaledin.

Bolsheviks and German Socialists.
Negotiating at Stockholm.

LONDON, December 18.

Hitherto three hundred returns have been made to the Russian Constituent Assembly including 160 revolutionary Socialists, 96 Maximalists and 11 Cadets. There is no vital difference between the programmes of the Revolutionary Socialists and the Maximalists; the conflict between them is for power. M. Sebeidemann and other German majority socialists have arrived at Stockholm where they are negotiating with Bolshevik representatives. M. Branting condemns what he calls this secret diplomacy.

Cadets Declared Enemy of People.

LONDON, December 18.

PETROGRAD:—The majority of the Executive of the Soviet has approved a decree declaring Cadets enemies of the people.

Another French Revolution Feared.

M. Trozky addressing the minority said, "You are perturbed by mild terror that we are applying to our class enemies. A month hence this will equal the terror of the great French revolutionaries. There is not a Fortress, but a Guillotine that awaits our enemies."

The Peasants Congress by 360 votes to 321 votes denounced the arrest of the members of the Constituent Assembly as a criminal infringement of the rights of the Constituent Assembly.

Ex-Tsar's Escape Officially Denied.

The report of the escape of the ex-Tsar is officially denied. A telegram from Nicolaieff says, Maximalist troops in Odessa attacked Ukrainian Parliament, but Ukrainian troops drove Maximalists off. The majority of the sailors of the Black Sea Fleet joined the Ukrainians.

LONDON, December 18.

AMSTERDAM:—A telegram from Berlin says that Baron Kuehlmann, German Foreign Minister, is going to Brest-Litovsk for Peace negotiations.

Ukrainian Diet's Refusal.
To Recognise People's Commissioners.

LONDON, December 18.

Reuter's Petrograd correspondent wires:—A telegram from Kiev states that during the disarming of Maximalist units, Ukrainian troops seized 72 guns, 350 machineguns and 5 million cartridges. The Ukrainian Diet has issued a declaration, refusing to recognise the People's Commissioners as the Government of the whole Russian Republic.

Polish Army and the Central Powers

LONDON, December 18.

News from Warsaw shows that a vast majority of the Polish nation opposes the formation of Polish army to fight for Central Powers.

Russo-German Peace.

LONDON, December 18.

AMSTERDAM:—German newspapers rejoice at the armistice with Russia, but most recognise that the attainment of the Russo-German peace will be most difficult.

France

The Caillaux Prosecution.
The French Premier's Determination.

LONDON, December 18.

PARIS:—M. Clemenceau told the Committee of the Chamber, prior to its decision, that Baron Sonnino had warned French and Russian Ambassadors of the disquiet caused by the activities of M. Caillaux in Rome. M. Clemenceau added that, if M. Caillaux were an ordinary citizen there would be no discussion about charges against him. If the Chamber refused to sanction the prosecution of M. Caillaux, Government would resign.

America

Debate in the Congress.
Prohibition of Intoxicants.

LONDON, December 18.

WASHINGTON:—The Congress is debating the Federal resolution prohibiting the manufacture and sale of intoxicants throughout the United States. Prohibition Leaders express confidence of obtaining the necessary two thirds majority.

American War Review.

LONDON, December 18.

WASHINGTON:—The War Secretary Mr. Baker's weekly review says:—No element in the military situation should lead us to conclude that the initiative on Western front has passed to the enemy. "Referring to rumours of the great German preparations to roll back the Allies on the Western front," Mr. Baker says, the "German higher command seeks peace through victory and is very eager to make us believe he is about to win such victory."

The Review admits that an imposing enemy offensive is possible, but declares that the increased strength of the Germans on the Western front, will not result in any permanent strategic advantage to the Germans. The Review says:—The "Conquest of Jerusalem will have wide influence throughout Turkey and go far towards reaffirming the prestige of the Allies in the Orient. Germany realises the danger attendant on her waning influence in the East and will therefore be more anxious than ever to conclude a speedy peace, before the war map becomes less favourable."

With regard to aerial reprisals, Secretary Baker says:—Allied raids on German towns, according to observers who have recently arrived from Germany, have caused very depressing effect on the civilian population and heightened the growing discontent of the people, who, now for the first time, are being brought face to face with real war.

Italy

Stubborn Fighting.

Italians Loss and Regain Ground.

LONDON, December 18.

An Italian official communique reports violent artillery firing all day between the Brenta and the Piave and stubborn infantry fighting on Col Caprille. Superior forces forced back our counter-offensive but our reinforcements reestablished the position to our advantage. Our concentrated fire broke up an attack at the lower end of the Brenta valley and forced the enemy to retire in disorder.

Canada

Canadian Elections.
Borden's Great Victory.

Laurier Defeated

LONDON, December 18.

OTTAWA:—Sir Robert Borden's Union Government, which went to the country for an endorsement of conscription, has been triumphantly re-elected. The returns give the Government 128 seats and the Opposition eighty-seven. Results in twenty constituencies have not been received.

Sir Wilfred Laurier has been defeated in Ottawa, but overwhelmingly elected for Quebec East.

All Ministers have been re-elected except two representing Quebec Constituencies. Out of sixty five seats in Quebec, Government has carried only three, namely, in the English speaking districts of Montreal. Maritime provinces are divided almost evenly. Ontario and Western provinces have strongly supported the Government. Toronto and York County have voted for Government by sweeping majorities. It is expected that the Government's majority will be increased when the vote of overseas soldiers is counted, as it will doubtless reverse the result in several constituencies, where the Opposition candidates have at present small majorities.

Japan

Official Japanese Denial.

LONDON, December 18.

The Japanese Government officially denies rumours, of Japanese landing at Vladivostok.

Order at Harbin.

Allies' Decision.

LONDON, December 18.

The Allied Ministers at Peking have decided to entrust the preservation of order at Harbin to Chinese troops who are already "enroute."

Harbin Under Bolshevik Control.

LONDON, December 18.

Reuter learn from Japanese sources that Harbin, the population of which is largely Jewish, is entirely under Bolshevik control and great disorder prevails. Brigands have attacked the premises of important Japanese and other firms.

Western Front

German Raids Defeated.

Post Lost and Regained.

LONDON, December 18.

In to-night's communique F. M. Sir Douglas Haig says raiding parties attacked two posts in the neighbourhood of the Ypres-Commines canal. We repulsed one attack, in the other the enemy entered a post and captured a few men. We counter-attacked and recaptured the post and the men, killing or taking prisoners a number of the enemy. There has been mutual artillery firing on the remainder of the front. Heavy snow fell last night and continued to-day.

Winter Takes Charge.

LONDON, December 18.

Reuter's correspondent with the British headquarters wiring yesterday says that winter has taken charge of the western front and six inches of snow lies on the ground.

Artillery Activity.

LONDON, December 18.
To-night's French communiqué says:—There has been increased artillery activity south of St. Quentin and on the right bank of the Meuse.

Nothing to Report.

LONDON, December 18.
Marshal Haig's communiqué this afternoon says there is nothing to report.

Palestine Front**Palestine Campaign.****Prisoners Taken by British.**

LONDON, December 18.
CAIRO.—Hitherto 572 Turkish officers and 11,474 men have been taken prisoners in Palestine.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Calcutta**Bengal Legislative Council Meeting.****Interpellations.**

CALCUTTA, December 18.
A meeting of the Bengal Legislative Council was held this morning, H. E. the Governor presiding. There was a fair attendance of members and visitors, the latter including a large number of Indian ladies.

In reply to the question of the Hon'ble Mr. Brajendra Kishore Roy Chaudhuri the Hon'ble Mr. Donald said that a long list of cases and claims had occurred in twelve districts and the number of cases was 55 till the 17th December. There were 14 cases of looting in Rangpur and 13 in Noakhali and in both these districts special preventive measures were being taken.

In reply to the Hon'ble Mr. Akhil Chandra Datta the Hon'ble Mr. Kerr said that eight students who had passed out of the Singur Agricultural College were sent by the Government to America between 1904 and 1907 and most of these were employed in the agricultural departments of Bengal, Bihar and Orissa.

In reply to the Hon'ble Mr. Ambika Charan Muzumdar the Hon'ble Mr. Kerr said that some of the state prisoners in the Asprey Jail obtained from taking food on the 30th November. They definitely stated that they had no complaints as to their treatment in the jail or as to the food or clothing supplied, but they refused to take their food as a protest against their incarceration. Any complaints that state prisoners and detainees wished to make could be made out to the Government. The Government did not consider it desirable to set up a committee intermediate between themselves and the state prisoners.

In reply to the Hon'ble Mr. Fazul Haque the Hon'ble Mr. Donald said that it was impossible to give detailed account of economies effected in public expenditure in consequence of the war but might be said generally that in consequence of the war the Government had curtailed all heavy cash expenditure which could not be justified by special considerations.

In reply to the Hon'ble Mr. P. C. Mitter the Hon'ble Mr. O'Malley said that Mr. M. P. West of the Indian Education Service had been placed on special duty for six months with effect from the 1st November to conduct a survey of the state of primary education in Bengal. It was expected that he would submit his report on the conclusion of his special duty.

In reply to the Hon'ble Mr. P. C. Mitter the Hon'ble Mr. O'Malley said that taking the average area of a village union as 10 or 12 square miles the total number of village union committees that would have to be formed in order to parcel out all districts in the province of Bengal into village union committees was approximately between 7,100 and 7,180. The total number sanctioned up to date was 233. It was hoped that when the village Self-Government Bill passed into law there would be rapid extension of village self-governing bodies and eventually there would be a new work of them throughout the Presidency.

The Hon'ble Babu Surendra Nath Ray moved for leave to introduce a bill called the Bengal Primary Education Bill, 1917. In the statement of objects of the bill the mover said that the subject of the bill which followed the Bombay Primary Education (District Municipalities) Bill, 1917, was to make primary education in municipalities within the Presidency including the Corporation of Calcutta compulsory. As municipalities in the Presidency were generally the centre of light and learning compulsory primary education should be introduced in them first. It would be optional, however, with the municipalities or particular municipalities to enforce the provisions of the bill within their area. Provision was also made that the act might be applicable to union committees as they were destined ere long to play an important part in the municipal life of the country as indicated in the Government reply to the resolution of the Hon'ble Babu Ambikacharan Mazumdar for the expansion of municipalities in headquarter stations of sub-divisions and important centres of trade, etc., on the 5th March 1917. It was admitted on all hands that unless the masses of the people were educated and intellectually elevated the country could not advance in any department of public life. Some form of compulsion was necessary for a diffusion of primary education among the masses and provision had been made for such compulsion. He had purposely made education compulsory among boys and not among girls. In case the financial condition of a municipality did not permit of introducing this measure, power was given to the municipality to levy an education cess with the sanction of the Local Government with a proviso that where such a cess was levied primary education should be free. Provision was also made for the exemption of certain classes or communities from taking the benefit of the Act.

TELEGRAMS.**Coal Controller's Warning.****Supplies for Lighting Corporation Reduced.**

CALCUTTA, December 18.
A Press communiqué says:—Owing to the shortage of good coal for transport and other Government purposes connected with the prosecution of the war the Coal Controller wishes to warn electric and gas lighting companies, municipalities and tramway companies that economy in coal consumption is of the greatest importance at the present time, and will continue so throughout 1918. Hitherto full supplies of coal for lighting corporation have been guaranteed under a special indent system, but from now onwards the supplies will be reduced and steps are being taken to effect this.

United Provinces**U. P. Provincial Co-Operative Conference.****Lieut. Governor's Remarks.**

LUCKNOW, December 18.
His Honour the Lieutenant Governor in opening the Provincial Co-operative Conference here to-day said that the chief anxiety was lest too much attention should be paid to the central banks and too little to primary societies. There were not enough workers and the movement had only yet touched the fringe of rural life. He appealed to the Directors of the Central Banks, gentlemen of moderate means and to politicians. To the latter he pointed out that the co-operation was a form of genuine Self Government ready to our hands and the quickest road if coupled with education towards securing intelligent electorate.

Bombay**Bombay Political Conference.****Mr. Horniman's Speech.**

BOMBAY, December 18.
A political conference was held at Dhulia, headquarters of the west Khandesh district last week end under the Presidency of Mr. B. G. Horniman, Editor, "Bombay Chronicle." In the course of the presidential address Mr. Horniman urged the need for political agitation for achieving a responsible, representative, and popular form of Government. He said that the Congress-League scheme was merely asking for an electorate on a broad and liberal franchise and this was absolutely essential to the future peace, contentment, and progress of the country. The speaker stoutly defended Home Rule and Mrs. Besant in respect of the attacks levelled against both. He said that the Home Rule League was carrying forward national Congress ideals of self-government by agitation which is the salt of success in politics and by so doing had helped to put forward the clock of progress and brought India within actual sight of the promised land and it was Mrs. Besant, he said, who brought home the need for immediate self-assertion and showed the way through the mazes of hope to the goal of realisation. The speaker warned them against pitfalls of indirect minority electorates. It was a grave error. The only way to follow democratic principles was to stick to them all the way. People must be in direct relation to the legislature. The possible risks of oligarchical domination were to be avoided. Mr. Horniman concluded with a appeal to all to avoid the snares that were being set for Indians by separatist proposals and to realize that the salvation of the country lay in unity and adherence to true democratic principles of equality.

Her Excellency Lady Willingdon was presented with an address by Mahomedan ladies last evening under the leadership of Her Highness Lady Ali Shah, wife of H. H. the Aga Khan.

Punjab**Constitutional Reforms in India.****Pardit Madan Mohan's Address.**

LAHORE, December 18.
The Hon'ble Pardit Madan Mohan Malaviya addressed a public meeting this evening at the Bradlaugh Hall on "Constitutional reforms in India." The Hon'ble Bakshi Shaukat Ali presided. The Hon'ble Pardit began by referring to the memorandum of the 19 amplified by the Congress League Scheme which he said, called forth a historic pronouncement by the Secretary of State in the House of Commons declaring responsible Government to be the goal of British policy. Some critics, however, laid too much stress on the phrase "by successive stages" in that announcement, by which they really meant to put a brake on progress. He surveyed the history of constitutional reforms in India beginning with the transfer of Government to the Crown, Indian Councils Act of 1861, 1892 and 1909 and stated that grudging and tardy manner had been responsible for the slowness of progress. He admitted that

There Had Been Much Progress

but it would have been much greater had the people had an efficient voice in the administration. That was what the Congress League scheme asked for and the lecturer affirmed the conviction that the fruition of their demand would have important and beneficial results not only for the country but for the Empire including the maintaining of order, public safety and military defence.

Mysore**Mysore Libraries.****Government Instructions to Improve Them.**

BANGALORE, December 18.
The Government of Mysore have recently issued instructions to various departments to undertake the im-

provement of libraries under them. Of these the library attached to the Controller's Office in the Secretariat has been thrown open to the use of the public for the last two years. The library contains nearly two thousand volumes of rare and valuable books of interest to students of research in finance and allied subjects. There are also a number of magazines and periodicals of interest. And it is under the charge of a librarian. The library has now been shifted to a room adjoining the office of the Controller and is largely visited by the public. In view of the increasing use made by the public it is understood that Mr. M. N. Krishna Rao, Controller, intends making further improvements by the addition of several new books and by making it in other ways attractive.

సంయుక్త రాష్ట్రముల సహకార సభ.**రెవీన్యూ గవర్నరు ఉపన్యాసము.**

నేడిక్కుడ సంయుక్త రాష్ట్రముల సహకార సభగూడి నది. దీనిని రెవీన్యూ గవర్నరు గారు ప్రారంభించిరి. కేవలము నెలకులబ్యాంకు విషయమే విశేషమునకునే ఆసలునంపు ముల విషయమై నిర్ణయము కలుగునేమోయను భయమున్న దనివారు తమ యుపన్యాసమునందు నడిపిరి. సహకారోద్యమ వ్యాప్తికి పాటుపడువారు తగినంతమందిరేరు. అదియింకను గ్రామ సేవలందు పాడుకొని యుండలేదు. సహకారోద్యమ మునకు పాటుపడవలసివని వారు నెలకులబ్యాంకు దైర్ఘ్య రులను, సామాన్యపు గ్రహస్తులను, రాజకీయవేత్తలను కొరి. మనశశమందున్న స్వపరిపాలనా విధానమునందలి యదార్థ స్వరూపము సహకారోద్యమ మనియు, విద్యాభివృద్ధిలో పాటు దీనిని వ్యాపింపజేసివో ఎన్నికాధికార వర్గమునందు విశేషోదయమగుటకు కరాచుర్గ మనియు వారు రాజకీయ వేత్తలకు నడిపిరి.

బొంబాయి రాజకీయసభ.**హోమ్మను యుపన్యాసము.**

బొంబాయి డిసెంబరు 18:— బొంబాయి క్రానికల్ సమాదతులగు బి. జి. హోమ్మనుగారి యాభిమాన్యముక్రింద ను ధూరియాయందు బొంబాయి రాజకీయసభ గలివారమునందు గూడినది. ధూరియాపట్టణము ఖాండేపు మండలముయొక్క పశ్చిమ ప్రాంతమునకు ముఖ్యస్థానము. ప్రాతినిధ్య ప్రజాధికార పూరితమును, బాధ్యతా సమీతిమునకు పాలనావిధానము లభ్యమగుటకు మనము బలపపపపప ఆంధ్రోద్యమసమయము గు రించి వారు తమ యభ్యుత్థకోపన్యాస ము నందు ను డి వి యుండెరి. కాంగ్రెసు లీగు ప్రజాధికార ఎన్నిక దారుల సంఖ్యను విస్తరింపగోరుచున్నవి. మరియు ఎన్నుకొను వారల గుణవియముములు సులక్షణము నుండవలయును. భూత కాలపు కాంతికిని, సంస్కృతికిని, జాతీయత్వము కిని ఇట్టి సంస్కరణము లావశ్యకము హోమ్మనుగారు బీసెంటు గారిలకు ప్రతికారముగ వాదనల ఖండించుచు నదికు వారితరులను ప్రశంసించెను. జాతీయ మహాసభోద్దేశములనె హోమ్మనుగారు లీగువారందో శసచే నడపించుచున్నారు. రాజకీయములలో ఆంధ్రోద్యమము యే పనియు జరుగదు. రాజకీయముల కాంధోద్యమ మత్యంతావశ్యకము. ఆట్టిఆంధ్రోద్యమ గావించుచు హోమ్మనుగారు లీగు హిందూజాతీయమున కభివృద్ధిమార్గమును జూపి వాగ్దత్తగవ్యస్థానమును దృష్టిపథమునకు తెచ్చెను. వెంటనే ఆత్మసత్వముల ప్రకటించు ఆవశ్యకతను బోధించినది బీసెంటుయ్యో. ఆకాగవ్యస్థానము జేరుని శ్చితి మార్గము నామె గవరచినది. కొలది ఎన్నికా విభజనముల వలన నవ్వము గలుగునని యతిడు నొక్క చెప్పెను. నిజమైన ప్రజాప్రభుత్వ నూత్రముల ననుసరించుటకు మొదటినుండి చివరవరకు వానిని విశ్వావధుండు బావశ్యకము. ప్రజలకు కానన సభలతో ప్రత్యక్ష సంబంధము లుండవలయును. కొలదిమంది యధికారము ప్రజలకుండ తప్పించుకొను బావశ్యకము విభజనపు వలలలోకి గొనిపోవు వారి ప్రయత్నములకు లోబడక, వికమర్శము వలనను, యధార్థ ప్రజాప్రభుత్వ నూత్రముల నిరంతి మనుసరించుట వలనను మూలమే నెరవేరుగుటకు దేశ విమోచన మార్గములను గ్రహించుట గాకయని ఆతిడు ఉత. న్యాయసాంకమున జెప్పెను.

పీపిల్స్ మోషన్సు.**ఉక్రేనియా రాజ్యాంగసభ.**

లండను, డిసెంబరు 18:— ప్లెట్యోగారు విలేఖరుడు రైటరు వార్తాస్థానమున కిట్లు తంత్రివార్త సంపుచున్నాడు. మాక్స్ మర్క్స్ పై నకులనుండి ఆయుధముల దీసికొనినపుడు ఉక్రేనియా ప్రాంతములకు 72 ఫిరంగులును, 350 ము ఫిరంగులును స్వాధీనమైనవి ఏకదళముల తూటాబుగూడ లభ్యమైనవి. రష్యా రాష్ట్రమున కంతకును పీపిల్స్ మోషన్సు నరులను పరిపాలకులుగ రాము పరిగ్రహింపమని ఉక్రేనియా రాజ్యాంగసభ ప్రకటించెను.

మన వ్యవసాయము.

అందుకు సంబంధించిన కొన్ని ఆర్థిక సమస్యలు.

(అ. నాగయ్యగారు, అమెరికా.)

(భూమి సంవికాస బుధము.)

మన రాజధాని గుంటూరు మొత్తము 42,22,548 పట్టా భూములు కల రెని వైన నూచించియుంటిని. పట్టాదారు డే భూమిని సేద్యము చేయవచ్చును. లేదా అమరకము చేయ వచ్చును. యజమానియే సేద్యముచేయుచోట్ల పాలమును చ క్కగా బలపఱచి యొక్క పాలుపడును. కవులు దారులు వచ్చినంత రా బట్టి బ్రయత్నింతురు. ఈ శ్రద్ధాశ్రద్ధలు భూమి యొక్క హక్కునుబట్టి యేర్పడుచుండుటచే, కవులు పద్దతి చే మన వ్యవసాయము, నుకూలులు బాగుపడుటకు వీలు లేదు. పట్టాదారుడే వ్యవసాయము చేయనిండు, లేక కవులుదారుని చేయనిండు. ఒక్కొక్క పట్టాయొక్క విస్తీర్ణము మొత్తము మీద 2-60 యొకరము లనియు, కడచిన అయిదేండ్లలోను 4,09,722 పట్టాదారుల సంఖ్య పెరిగినదనియు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కలననే తెలియవచ్చుచు న్నది. పట్టాదారులసంఖ్య క్రొత్తభూముల ఆక్రమణముచే గాక విశేషము విభాగములవలన వృద్ధియగుచు, మన భూములు నానాటికి సేద్యమునకు వీలులేంత ముక్కలు చీలికలు అగు చున్నవి. ఒక్కొక్క పట్టాదారునికి 2-60 భూమియున్నను, నిదియంతయు నొక్కచోటనే, ఏకఖండముగా నున్నదని నేను విశ్వసించజాలను. అక్కడ నొకతునుక, ఇక్కడనొక తునుక. వ్యవసాయపుభూమి యీవిధమున నానాటికి ఖండఖండములు గా చేయబడుటకంటె వేలు అనర్థములేదు. ఈ దురభ్యాసము ను ప్రజలే వివేకముగలిగి విభాగముల సమయమున దిద్దుకొన వలయును. లేదా సర్కారువారు శాసనము మూలమున సవరిం చవలసియున్నది. మనదేశము పాలములయొక్క పరిమితి పంపి డీలవలన తగ్గుచు వానివలన జీవనము చేయవలసినవారి సంఖ్య మాత్రము తగ్గుచుండుటయే గాక క్రమముగా వృద్ధియగుచున్నది. వ్యవసాయము తూట గిట్టుటలేదు గిట్టుటలేదని చెప్పవారు, అది మన వ్యవసాయముయొక్క లోపమే, లేక పెద్దకుటుం బముల యొక్క లోపమే విచారించవలసియున్నాడు. ఎంత వఱకని, ఎంతమందిని, వ్యవసాయము భరింపగలదు? మనలో సంసారములు వృద్ధియగుచున్నవి కాని, సంపాదనము మాత్రము వృద్ధియగుటలేదు. మన వ్యవసాయమునకు పెద్ద పండిగ్గిరితి అన్నమైయున్నది. ఈస్థితియందు మనము వృద్ధియైన పొంద వలయును. లేదా నశింపవలెన నశింపవలయును. సంఘ మెన్నడు ను ముందుకైనవోవును. లేదా నిలవబడును. వెనుకకుమాత్రము పోజాలదు. ముందుకు సాగిపోవుటయే యభివృద్ధి. నిలచిపోవు టయే నాశనమునకు ప్రారంభము.

మనదేశమునందుల నితర దేశములందును పట్టాభూముల పరిమితి మిక్కిలి స్వల్పముగా నుండకపోలేదు. 1918 సంవత్సరపు లెక్కలనుబట్టి జర్మనీలో 57,36,082 పట్టాభూములుండి నవి. అందు కొన్నిటి పరిమితి యీవిధముగా నుండినది:

1/2 యొకరము ...	12,62,280	పట్టాలు
1/2 — 5	21,16,279	"
8 — 12 1/2	10,06,277	"
అనగా మొత్తపు	57,36,082	పట్టాలలోను 48,84,786 పట్టాలపరిమితి 12 1/2 యొకరములలోపు. ఇదేవిధమున మిగిలిన దేశములందును హెచ్చుతక్కువగా నున్నది. బెల్జియముదేశ ములో 1909-౧౦ సంవత్సరపు లెక్కలనుబట్టి 3,00,218 పట్టాలుండి వాని విస్తీర్ణమీవిధముగా నుండినది:
2 1/2 యొకరములలోపు ...	10,786	పట్టాలు
2 1/2 — 5	90,481	"
5 — 7 1/2	51,585	"
7 1/2 — 10	32,270	"
10 — 12 1/2	21,677	"
12 1/2 — 17 1/2	28,486	"

ఇంగ్లాండులో కవుంటికవున్నిల వలన సెసగబడిన భూముల పరిమితి 10 మొదలు 20 యొకరముల వఱకును, భూస్వాములిచ్చు పట్టాల పరిమితి మిక్కిలి యధికముగను గలవు. ఒక్క అమెరికాలో మాత్రము విశేషము భూమి యుండుటవలన 138 యొకరములకు తక్కువగనుండు ఇంద ములు స్వల్పమున చెప్పవచ్చును. ఇందువలననే అమెరికాలో విశేషముగ యంత్రసహాయముచే సేద్యము చేయబడుచున్నది. అక్కడ సెక తునుక ఇక్కడ నొకతునుకయన్న మనదేశము లో నెట్లు యంత్రములతో సేద్యము జరుపుదురు? వీనికి పని యొక్కడ? వీని ఖర్చునెట్లు చిన్న చిన్న వ్యవసాయదారులు భరింపగలరు? మనదేశవ్యవసాయదారులు వట్టిమామూలు. పూర్వాచార క్రియలు. క్రొత్తపద్ధతుల నవలంబింపదు. అందువలననే మన వ్యవసాయము వృద్ధి యగుటలేదని కొందఱు పలకూరు నిందిం తురు. ప్రపంచమునందెల్ల వ్యవసాయదారుడు పూర్వాచార క్రియనుడుగను, ఏమార్పును వెంటనే యవలంబింపనివాడగును

నున్నాడు. ఒకదారిచూపిన అందఱివలన నతడు మాత్రము ముందుకునుడుకుడా? కాని, మనదేశ మన వ్యవసాయదారునికి చేయబడుచున్న సహాయమే అత్యల్పముగ నున్నదని నామనవి. ఇట్లునుటచే మనరయితలు నేర్చుకొనవలసినది అవలంబింప వలసినదిలేదని నా ముద్దేశముకాదు. మొట్టమొదట మనకొయ్య ముక్కను గంగలోవేసి మఱియొకమంచి నాగలిని వాడ వలసి యున్నది. పశువులయొద్దవును వంటచెరుకుగ నుపయోగించి, ఎరువునకై విలసింపు దురభ్యాసమును విడువవలసి యున్నది. ముఖ్యముగా పశుబాతినివృద్ధి చేయవలసియున్నది. మంచినీర్లు లను వాడ వలసియున్నది. కాని, తినుటకై తిండిలేనపుడు నాగళ్లు వంటచెరు కొనుటవలన తదితర కార్యములకును సామ్యెక్కడ నుండినప్పుడు? ఇట్టి యుపకారములను మనజిహ్వాదారులు మన ప్రభుత్వమువారు చునపరస్పర సహాయసంఘములు చేయవలసి యున్నది. ఈసందర్భమున మనము మఱియొక ముఖ్యాంశమును విచారణ చేయవలసినదిగా నున్నది. అది జనాభివృద్ధి. 1900-1910 సంవత్సరముల జనాభా లెక్కలనుబట్టి పదేండ్లలో చదు రపుమొలనకు బెల్జియములో 589 నుండి 661 వఱకును, జర్మనీలో 270 నుండి 311 వఱకును, ఇంగ్లాండులో 487 నుండి 615వఱకును, జపానులో 296నుండి 344వఱకును, మనహిందూ దేశములో 167 నుండి 178వఱకును జనులవృద్ధియైరి. పదేండ్లలో నింత యధికముగా జనసంఖ్యవృద్ధియైన దేశములందు మన దేశములోవలె వ్యవసాయము మీదనే ఆధారపడి యుండిన యెడల మన స్థితియందే వారును నుండియుండురు. ఈదేశ ములందెల్ల కొద్ది పాటి వ్యవసాయమును విశేషముగా పరి శ్రమలును స్థాపించి కావలసిన ఆహారపదార్థములను పశ్య పదార్థములను చవుక వరలకు దిగుమతి చేసికొని, యంత్ర సహాయముచే పశ్యపదార్థములరూపమును మార్చి అధికమైన ధరలకు కను ముద్దీనమున దున్న దేశములకును వానిని తయారు చేయజాలని వారలకును పంపియు, అనుకూల మైన దేశములకు తమ జరులకు వలస పంపియు, అధిక జనసంఖ్యచే గలుగు చిత్తులను నివారించుకొనుచున్నారు. ఒక్క చదరపు మైలులో యంత్రసంబంధముగు పరిశ్రమ పోషించునంతమందిని వ్యవసాయము పోషింపజాలదు. వైన వివరించిన దేశములలో కొద్దిపరిమితిగల భూములున్నను, మన దేశములో వలె నొక్క వరివైరునే విడువకుండ గిద్దెను నేలలో సహితము వేసి భూములను నిస్సాగముచేసి బాధపడక, అట్టి కొద్దిపాటి భూముల కనుకూలమైన పండ్లు కూరలు పువ్వులు మున్నగు వానిని సేవ్యముచేసి యెంతయో ధనము గడించుచున్నారు.

వ్యవసాయము కానిండు. యంత్రసంబంధ మగు పరి శ్రమ కానిండు, రెండిటికి కొంతచేటు లేకపోలేదు. ఒక్క వ్యవసాయమే జీవనాధారముగనుండి, వృద్ధియగుచున్న జన సంఖ్యకు వేలు జీవనాధారములేక, ఎల్లరును భూమినే ఆశ్ర యించుటచేత, ఉత్పత్తి ఖర్చునకు సరిపోక చెప్ప నలవికాని డీడు మూడు చున్నది. మన దేశమున జనసంఖ్య పెరుగుచున్నది. కాని అందునకు సరిపోవు నాహారపదార్థములుగాని వానిని కొనుటకు గావలసిన ధనముగాని పెరుగుటలేదు. ఇందువలన అధికజను లందఱు నదినఱకుగల యాహారముమీదనే ఆధార పడవలసి వచ్చుచున్నది. లేదా, ఒక్కని సంపాదనముతో పదు గురు జీవనము చేయవలసినవచ్చుచున్నది. పంటను మార్చి కా వలసిన వస్తువులు కొనుటకు పంట చాలియుండలేదు. డబ్బు పెట్టి కావలసిన వస్తువులు కొనుటకు సంపాదనము చాలియుండ లేదు. ఇట్టి స్థితియందెల్లరు తమయాశలను తగ్గించుకొని, తమ సౌఖ్యములను మానుకొని, క్రమముగా తక్కువ భోజనము చేయుచు ప్రాణములను మాత్రము నిలుపుకొనుచున్నారు. ఈచాలని ఆహారమువలన, మన ఆతిభాల్యవివాహములవలన, మన సూర్యతాపమువలన, ప్రజల ఆరోగ్యము ఊడించుచున్నది. తగిన దాగ్యములేక చాలమంది స్త్రీలు ప్రసవమున వృక్కు ముఖము జొచ్చుచున్నారు. తల్లిదండ్రుల బలహీనత్వము చే కుతులును బలహీనులై దున్నులై పోషణము చాలక ఆకాలమృత్యువు పాలగుచున్నారు. వీనియో విధమున నీ గం డము లన్నిటిని వాటి పెద్దవారలమైనను, చిన్నప్పటి పోషణ లోపముచేను, తల్లిదండ్రుల దుష్పరిత్యముచేతను, బుద్ధిపరిగా వికసింపక పోవుటయు, ఎన్నడైన సెక వ్యాధివచ్చినదా దాని నెనుకొను చాగ్యములేక మంచి యోగన ప్రాయమునో ప్రపంచమును విడువవలసి వచ్చుటయు పొ ను గు చు న్నది. ఇంతకన్న దుఃఖకరమగు సంగతి ఏమి కలదు? వ్యవసాయదారుల కంటెను వ్యవసాయమునే ఆశ్రయించుకొని యున్న జూలీలస్థితి చుట్టత దురభ్యాసము. వ్యవసాయదారు ధరలలాభము కొంతయైన పొందుచునే యున్నాడు. ఆహార పదార్థముల ధరలు క్రమముగా హెచ్చుచున్నవి. కాని, ధర లతో మాత్రము కూలి హెచ్చుటలేదు. ఇది మిక్కిలి దుఃఖన ము. మన దేశమున ధనమునకు గౌరవము కలదుగాని కూలికి లేదు. పాశ్చాత్యదేశములందు ధనము కూలికి వఱకుచున్నది.

భూమి కూలి మూలధనము అన్నియు సమానగౌరవము గలిగి యున్నవి. అట్టి సమభావము, గౌరవము దేశమున ప్రబలునపుడే సర్వజనులును సుఖించెదరు. హిందూసంఘ మింతటి కుటముల రూపమున నిరూపమానము కట్టడిని కలిగి యున్నది. అట్టి సందర్భమున నామాకులములనాను తమ స్వస్థ్యములను కాపాడు కొనుట కష్టమైన సంగతికాదు. ఇట్టి ప్రయత్నము సర్వజనా భావమును బడయగలదు. కాని, పరిశ్రమలు కాని ఇతరపనులు కాని లేని దేశమున పనిపాటులు లేని జనులు అధికముగనండి వారిలో వారికి పోటీ హెచ్చి కూలి చవుక యగుట సమాజము, కావలసినదానికన్న నెక్కు దేవువున్ను చవుక గాకమానము. స్వదేశమున జీవనాధారములేదు. పోనిండు. పరదేశములవలెయూ కూలిచేసి బ్రతుకును వున్నను మనదేశస్థుల నెవ్వరు రానిర్దురు. కాని, మనదేశముమాత్రము ఎల్లరును గాదానివడక. మన దేశస్థు లెక్కడకు పోయినను పో పో ఆరి తరిమి వేయదు న్నారు. మన దేశస్థులు మిక్కిలి చవుక కూలికి లభించుటచే, కొన్నిచోట్ల వీరిని రానిచ్చుచున్నను అక్కడి నిర్బంధపు మర కులలోబడి సంపాదనముతగా లేక కష్టములకు లొనగు చున్నారు. నడియు దేశమునందలి యువకులు దృఢగాత్రులు పరదేశములకు వలసపోయి అక్కడి దుధికసాటిగముచే నకాల వాధక్యముచొంద గుప్పలులై నీరీదూరులై స్వదేశమునకు మరలినప్పి సంఘ యుప పోషణభారము మాత్రమే కాక అనేక నూతన సమస్యలు కలుగజేయుచున్న సంగతి మఱువదగినది కాదు. ఆ టు తిరిగి, యుటుతిగి, తుదకు పట్టణము లలో నెల్లరు మూగుచున్నారు. కాని, పట్టణములలో ఏము న్నది? అక్కడ మాత్రము ఎందరకు పనులు దొరకగలవు? జనసంఖ్యయొక్క వృద్ధి దేశభివృద్ధికిని సంపదనను నిదగ్గన మని కొందఱు చెప్పెదరు. ఇతర దేశముల సంగతి మనకేల? మనకు మాత్ర మింతయును చెల్లదు. ఏదేమైన విశేషపు జనులు దర్బద్రులుగను దుఃఖిత్రులుగను నుండుచో అక్కడ పిల్లి వృద్ధికిని సౌఖ్యమునకును అంతవ్యతయి యుండదని ఆదమస్మిత్తు చిరకాలము క్రిందటనే నడిచియున్నాడు.

పరమాత్మ యేమిచేయ నున్నది తెలియదు. ఎటుచూచి నను మన సమస్యలు బహుముఖమును కలుగజేయునగ నున్నవి. ఇవి ప్రభుత్వమువారి సహాయము సాధింపదగినవిగా నున్నవి కాని సంఘము చేయగలది అంతగా కనుపట్టదు. అయినను, ప్రస్తుత స్థితియండి దేశమున రక్షింపవలయు నన్న,

(1) మన వ్యవసాయముకు మరింత గాఢముగ నాతన పద్ధతుల ననుసరించి జరుపవలయును. ఎంతచేసినను, వ్యవసాయ మున నొక హద్దు దాటినతరువాత పాలము పండదు. ఈనూతన పద్ధతు లట్టి హద్దు దాటినవాని విషయమున నుతయోగపడ వచ్చును. కాని, ఖర్చు మళ్లని నూతనపద్ధతులు నిరుపయోగము.

(2) క్రొత్తభూములను వ్యవసాయము చేసి పంటలను వృద్ధిచేయుట సర్వోత్కృష్టమైన పని. ఇట్టి భూములు మన దేశమున విశేషముగా నున్నవి. కాని, యీ కార్యము ఇతర దేశములలో వలె మన దేశమునందును దొరకనమువారియొక్క యు జిహ్వాదారుల యొక్కయు లోతుపాటు వలననే నెడకేర గలిగియున్నది.

(3) పరదేశములకు వలసపోవచ్చును. ఇది మనకు వీలు కానిది. అనుకూలమైన దేశములకు మన దేశస్థులను రానిచ్చుట లేదు. మన దేశస్థులు తక్కువ కూలికి మాత్రము పరదేశము లకు పోవుట యుక్తము కాదు.

(4) ఆహారవ్యయమును సౌఖ్యములను తగ్గింపవచ్చును. ఇప్పటికన్న బీదబ్రతుకు నెనరు బ్రతుకజాలరు.

(5) భావంతులు ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రమలు స్థాపించి నిరుద్యోగులకు పని కల్పించవచ్చు. ఇది బహు జ్ఞాప్యమైన పని. ఏదేమైన సెక్క వ్యవసాయపరిశ్రమలకునే జీవించ జాలదు. వ్యవసాయము పోషింప వలవికాని జనలకు తదితర పరిశ్రమలు పోషింపవలసియున్నది. అందువలన స్వదేశ పరి శ్రమలు ప్రబలి దేశము సుఖించును.

(6) బ్యాంకులు పరస్పర సహాయసంఘములు స్థాపించి రయితులకు ద్రవ్యసహాయము లభింపజేయవచ్చును. పరస్పర సహాయసంఘములు ఋణములు మాత్రమే కాదు, క్రయవిక్ర యములు కూడ సభ్యులలో జరుపవల యెను

(7) మన వివాహపద్ధతులకు సంస్కరింపవచ్చును. కుటుంబపోషణము చేయజాలనివారు వివాహము చేసి కొనుట యుక్తమైన పనికాదు. చదునుమీరిన వివాహముల వలన సంతానము తగ్గును. జనసంఖ్య అధికముగా పెరుగదు.

(8) ప్రతివాడును నొక వృత్తిని నేర్చుకొని ఇతరులయై గాక స్వాధ్వితిమునై నాధారపడవలయును. నితరులవలన మంత్రసానులుగను ఉపచారిణిలుగను ఉపాధ్యాయులొందు గను కత్తునుబొంది ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము సంపాదించవలయును.

మీ బాయిలర్లు

విశేషకాలము పనిచేయవలెనను “ఇంగ్లీషుబాయిలరు కామ్రోజిషన్”ను యుపయోగించవలయును. దాని నుపయోగించిన బాయిలర్లు త్రుప్పుపట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్వెట్టుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; ఆవమనున్న గొట్టములకున్న త్రుప్పు పట్టుకుండగను శుభ్రముగాను నుంచును. ఈ కామ్రోజిషన్ యుపయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలరు చెడిపోకుండు ఎప్పటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యుపయోగమును గురించియు సలహాను గురించియు అసలు యేజంటుకే వ్రాయవలయును.

5 గాలనులుగల రమ్మ 1-కి రు 26-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు,

తపాలపెట్టె నెం 555 కి రు

389

మదరాసు

(వై కామ్రోజిషన్ గోరునప్పుడు ఈ పత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

ఆంధ్ర సంరక్షణి (ప్రథమ సంపుటము)

ఆ నేక మంచి విషయము లిందు జర్పింపబడియున్నవి. ఆంధ్రులందరూను జదివితీరవలయును. ప్రాకృత్యము చదివిన వారికిఁ బోధపడగలదు. కొన్ని ప్రతులు మాత్రమే మిగిలియున్నవి. స్వరపడుదు. కిరీ పుటలు. వెల ఒకరూపాయ మాత్రమే. (961) పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

గోవిందరాజు హరిశ్చంద్ర రావు,

ఆంధ్రసంరక్షణి పత్రికాధిపతి, కాకినాడ, గోదావరి జిల్లా.

ఆత్మ జిజ్ఞాసా

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి. కార్యముల సద్భావమును గురించిన శాస్త్రీయ చర్చ గ్రంథకర్త :- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి.ఐ. ఇన్నువైజా చక్కవిగ్రంథము వెల రు. 0-8-0. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము పోస్టు బాక్సు 212, మదరాసు.

(Tissue Remedies)

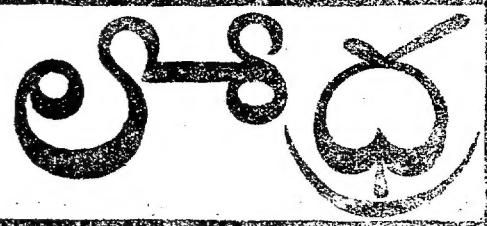
పార్థివపదార్థ చికిత్సాచంద్రిక

100 సంవత్సరముల నుండి జర్మనీ ప్రాంసుదేశములలో అనేక ఆసుపత్రులయందును, గృహములయందును వ్యాపకములగున్న టిక్యూరెమిడిన్ అను అద్భుతమును, ప్రమాదరహితము నగు వైద్యశాస్త్రము ఇంగ్లాండు అమెరికాలయందు గూడ వ్యాపించి, క్రమముగ మనదేశముం దనేకచోట్ల వాడుకలో నున్నది. ఈ మందులను మాత్రమే వాడుచున్న ఆసుపత్రులుగలవు. అనేకమందిడాక్టర్లు సమస్తవ్యాధులకు నీమందులనే వాడుచున్నారు. ఈ వైద్యమంతయు 12 మందులయందు విమిడియున్నది. ఈ 12 మందులు చూర్ణరూపమున నుండును. వెల మిక్కిలి స్వల్పముగా మనదేశములోనే అనేకచోట్ల విక్రయింపబడుచున్నవి. ఈ వైద్యశాస్త్ర సహాయమున సులభముగ సమస్తవ్యాధులను నయము జేసికొనవచ్చును. డాక్టర్లతోను, వైద్యులతోను, ఆసుపత్రులతోను అవ సర ముండదు. మన తెలుగు జిల్లాలలో ఇంగ్లీషు నేర్పకవా రనేకులు తమ కుటుంబములలో నీ మందులను సమస్త వ్యాధులకు వాడుకొనుచు, ఇతరులకు కూడ వైద్యసహాయము చేయుచున్నారు. ఇటువంటి ఆసుపాలమగు గృహవైద్యశాస్త్రము మరియొకటిలేదు. చంటిపిల్లలు, గర్భిణీస్త్రీలు, వృద్ధులు మొదలగువారికి కూడ నీ మందు లను వాడుటకు ప్రత్యేకముగ పరిశీలింపిన డాక్టర్లు అకసరములేదు. ప్రతివారును మందును వాడవచ్చును. ఈ వైద్యశాస్త్రమంతయు నిదివరలో ఇంగ్లీషుభాషలోనే యున్నది. ఆంధ్రుల యుపయోగార్థము అద్భుతముగ నీ గృహవైద్యశాస్త్ర మిప్పుడు ఆంధ్రములో వచనరూపమున సులభతైలిని ముద్రింపబడినది. ఈగ్రంథము చేతనున్న వారు తమ దేహలోగృహమును కాపాడుకొనుచు, ఇతరులక నేకులకు వైద్యసహాయము చేయ శక్తి గల్గియుండురు. ఈ వైద్యశాస్త్రము అవలంబించిన వైద్యులయొక్క వృత్తి అభివృద్ధియగును. ధనశంతు నీ వైద్యశాస్త్ర సహాయ మతో బిడల క నేకులకు వైద్యసహాయము చేయవచ్చును. క్రమముగ ఆంధ్రదేశమందు ప్రతి కుటుంబములో నిది గృహవైద్యముగ వ్యాపించుటకు “పార్థివపదార్థచికిత్సాచంద్రిక” అను నీ గ్రంథము తోడ్పడును. ఈ మందులు మా కర్ష విక్రయింపబడును. దీని వెల రు. 2-0-0.

మేనేజరు, సరస్వతీని కేతనము,

మచిలీపట్టణము, కృష్ణాజిల్లా.

(388)

గర్భాశయ నిగ్గువారికి:- శ్రీలక్ష్మి గలుగు బుతుకూల బహిష్టి కాకుండుట, ఆకాలబహిష్టి, మైల జాగ గాను, తక్కువ గానుపోవుట, కుసుమరోగము, సంతానహీనత, రక్తహీనత, మలబద్ధకము, నూలికావాలము, కీళ్లనొప్పులు, అరికాళ్లు, అరచేతులు మంట మొదలగు శ్రీమర్మ వ్యాధి లను నుదుర్చును. వెద్దబుడ్డి రు 8-0-0. చిన్నది రు. 1-10-0

రక్తశుద్ధి ద్రావకము:- ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధ కము, అశీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేవా ప్రణమలు, నుఖసంకటములు, నిస్సత్తుక, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమువలన కాంతిని ముఖమునకు తెచ్చును. వెద్దబుడ్డి రు 8-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

జ్వర నివారిణి బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0
కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల, 166 9, బందరువీధి, మద్రాసు.
బ్రాంచి:- సికింద్రాబాదు అండ్ నెల్లూరు.

AMRUTANJAN
BEST INDIAN PAIN BALM.
PRICE ANNAS 8 PER BOTTLE
SOLD EVERYWHERE.
Our Catalogue sent free on application.
AMRUTANJAN DEPOT,
Bombay & Madras

పుష్పాల్

(పుష్పములతో తయారైన తలనూనె)
బజారులో దొరకు తలనూనె వంటిదిగాదు.
పుష్పాల్ తలనూనె చాల శ్రేష్ఠమైనది.
దీనికి మించినది లేదు.
బుడ్డి 1-కి రూపాయి.

Bengal Chemical & Pharmaceutical Works, Ltd.,
91, Upper Circular Road, CALCUTTA,
908

శార్దూబ

ఇది శ్రీ భక్తబోధిని యను నాటకము.

సంఘదూరచారి సంస్కరణమునకు మార్గ మొందు జూపబడినది. అందరూను జదివి తీర వలయును. వెల 4 అణాలు. పోస్టేజి పేరు ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తింటిపెట్టి వీధి, మదరాసు

క్రిశ్ణమలయిన గోపాలకృష్ణ గోకశేఖరి చక్రవి

రంగుల చిత్ర పటము

ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0.
పి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
పోస్టు బాక్సు 212 మదరాసు.

అమృతాగ్ర వ అవలేహ్యము.
ఈ శేషము రక్తమున కుద్ధిచేసి బలమును కలిగించి శాశ్వతములును నొసగును. 219
ఆరోగ్యమును కలుగ జేసి ఆయుర్వృద్ధిని యిచ్చును. ప్రస్తుతము శాక భక్షణము అను చిన్న పుస్తకము వ్రాసిన తపాల ఖర్చు లేకుండు గు ధితముగా పంపెదము వైద్యశాస్త్ర మునిశంకర్ గోవింద్రి, అతంకనిగ్రహ ఔషధాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.